

K. Yılmaz
tarafından
TUSTAV'a
bağışlanmıştır

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜS

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ-SAYI: 157 - 11 NİSAN 1978 FİYATI: 5 TL

ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞINI YÜKSELTELİM



CGT: "DISK
anarkosendikalizme
sürüklendi"

MASKELİ ANTİKOMÜNİZM

OSMAN SAKALSIZ

Ürün Dergisi'nin 46. sayısında "Bursa'da Ulusal Demokratik Güçlerin Birliği Geliyor" başlıklı bir yazı yer alıyor. Yazıda Bursa'daki ileric sendikal hareketin gelişmeleri konu edilmektedir. Yazıya göre aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi üyeleri olan Selim Mahmutoğlu ve arkadaşları Maden-İş 13. Bölge Temsilciliği ellerinden alınca, ileric sendikal hareket Bursa'da bunalmışa dönmüştü. Sendika bu kişilerden kurtarılınca düze çıkmıştı.

İlerici sendikal hareketin Bursa'daki gelişmesi üzerine Yüriyüs'te birçok yazı yayımlandı. Yüriyüs okurları bu gelişmeleri hatırlayacaklardır. Ama hepinden önce Bursa'lı işçiler ne olup bittigini yakından bilmekteydiler. Çünkü o zamanlar yaşamışlardı. Bu yüzden, gerçekleri ters yüz etmek, yalana dolana anlamak bazı kişiler için çare bile değildi. Başlar davekusu misali kuma sokulmuş olunur sadece.

BURSA'DA KİM NE YAPTI?

Maden-İş'in Bursa'da örgütlenme çalışmalarını 1969 yılında başlatmıştı. Ama iş bir türlü yürümüyor ve gönderilenleri geri çağırıyor, yerine yenileri gönderiyordu. Ancak Selim Mahmutoğlu'nun görevlendirilmesiyse örgütlenme çalışmalarını başlatıyordu. Mayıs işyerinde yetkinlik alınmasıyla ilk sonuç elde edildi. Tofaş, Renault gibi büyük işyerlerinde, örgütlü bulunan Çağdaş Metal-İş'in bu işyerlerinden yapılan referandumla sökülüp atılmasıyla DİSK, diğer işkolundaki işçilerin de yönelmeye başladıkları bir merkez haline geldi. İlerici sendikal hareketin Bursa'ya yerleşmesinde en önde mücadele eden işçiler, "Türkiye İşçi Partisi"nin 1975'te yeniden kurulmasıyla Parti'de de yerlerini aldılar. Sarı sendikacılar çemberini kırarakta olan işçi sınıfı hareketi böylece bilimsel sosyalist politikasını anı ve kitle sendikacılığı ile yenileri donanıyor ve güçleniyordu. Sendika üyesi işçilerin dayanışması ve birliği burjuvaziye tedricilik yaratmaya başlamıştı.

Ayrıca, Bursa, burjuvazinin ileric sendikal harekete yönettirdiği saldırı ve terleplem yoğunlaştırdığı yerlerden biridir. Kan dökmeye varan bu saldırıların çok çeşitli düzey ve biçimlerde geliştirildiği bilinmektedir. Otomotiv tekelieri Bursa'daki hareketle daima yakından

ilgilenmişlerdir. Kartlarını yükseltebilmek, sömürüyü daha da arttırabilmek için kanlı tertiplere giriştikleri gibi, ileric sendikal hareketi zaafa uğratacak gelişmelerin önünü açmakta da hep mahir olmuşlardır. Hangi ata oynayacaklarını her zaman bilmişlerdir.

HER YÖNDEN SALDIRI

Maden-İş yönetiminin "Aman TİP'li-ler etkin olacaklar" kaygısıyla yürüttüğü yanlış politikasının sonucu Türk Metal'e kapıların ve terk edilmiş Seydişehir'den sonra Türk Metal bu kere de Bursa'ya kendisine hedef seçti. Bir işçinin öldürülmesiyle sonuçlanan terlep hatırlardır. Olayın duyulmasından sonra 1 saat içinde 10 bin işçi çeşitli fabrikalarda üretilmiş derhal durdurmuş ve şehre yürüdü. Bu da hatırlardır. Bu tepki Bursa'lı işçilerin bilinç ve örgütlülüğü düzeyinin somut bir ifadesiydi ve burjuvazinin tedriciliğinin artmasının da sebebiydi.

Burjuvazinin Bursa'daki saldırısı sadece Türk Metal kanıyla geliştirilmedi. Burjuvazi her koldan saldırıyordu. Bursa'nın gerici yerel basını DİSK ve TİP'i hedef alması, antikomünizm bayrağını açması. Bölge Temsilcisi ve İşyeri temsilcileri mutlak değıştirilmeliydi. Ama seçimler yapıyor, aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi üyesi de olan işyeri temsilcileri ve Bölge Temsilcisi Selim Mahmutoğlu Partili kimlikleriyle yine kazanıyorlar, sendika üyelerinin güvenleriyle görevlerine devam ediyorlardı.

Maocu provokatörler de boş durmuyorlardı. Onlar da varlıklarını nedenli olarak burjuvaziye hizmet yolunda üzerlerine düşeni yerine getiriyorlardı. Burjuvazinin beşind kolu bu akınam yayın organlarında, bölge temsilcisi ve işyeri temsilcilerine saldırıyor, aynı zamanda Türkiye İşçi Partili olduklarından söz edilerek "Bunlar sendikayı Moakova'ya dayamaya çalışıyorlar" deniyorlardı.

Bursa'daki ileric sendikal harekete darbe verme girişimleri salt dışarıdan geliyordu. Örgüt içinden de, sendikaların üst yönetimlerinden de geliyordu. Dar grupçu siyas hesapların ağır bastığı hatta beşirdiği tertipler birbirini peşine su yüzüne vuruyordu. TİP düşmanlığı kararların beşirdiği terleplem oluyorlardı. Burjuvazinin saldırılarının yoğunlaştığı bu günlerde, Maden-İş tepesine çöreklenenler, siyas düşüncelerinden dolayı, Türkiye İşçi Partili olduğu için, Bölge Temsilcisi Selim Mahmutoğlu'nu görevden alma planlarını yapıyorlar, bunu gerçekleştirilmenin yollarını arıyorlardı. Bursa'nın gerici basınında bu düşünceye alkış tutuluyor, müjdeler veriliyor. Bursa'nın Ses Gazetesi, Selim Mahmutoğlu'nun Genel Merkez tarafından görevden alındığı haberi duyuruyor ve "Genel Merkezdin gelecek yeni başkanın TİP'li temsilcileri de görevden alacağı ümit edilmektedir" diye ekleniyordu. Burjuvazi, Türk Metal, maocu provokatörler ve Maden-İş'in tepesine çöreklenenler objektif olarak bir cephe oluşturmuşlardı.

EYLEMDE KİMLER ÖNDE?

Selim Mahmutoğlu'nu görevden almak kolay olmadı. Partili, partizis sendi-

ki mücadelesinin en önünde olan, mücadeleye sahip çıkan yine çalışan veya işten çıkarılmış olan Türkiye İşçi Partisi üyesi işçilerdi, temsilcilerdi. Sendika Genel Merkezinin Bursa için hazırladığı Sendika Gazetesinin özel sayımın sayfaları Türkiye İşçi Partisi üyesi işçilerin yazılarıyla dolmuştu. Çünkü işçilere güven veren isimler onlardı. Sendika Genel Merkezi, geleneksel makyajlarıyla, Partiler ise sosyalist sorumluluklarıyla davranıyorlardı.

Bursa'daki ileric sendikal hareketteki bunalmış işte böyle yaratıldı ve sürüyor. Yapılan son işyeri temsilciliği seçilmesinde ise Genel Merkez ve Bursa'ya yerleştirildiği adamların gazeteleri ve Türk Metal üyelerinin de destekleriyle işyeri temsilciliği Türkiye İşçi Partisi

üyesi işçilerin dışında oluşturuldu. Seçimler sırasında yürütülen yalana dolana dayanan kampanya, yer yer antikomünizmle de içlendi. 20 Mart "Faşizme İhtar" eylemi ise Bursa'da gerçekleştirilmedi. Genel Merkez güdümlüdeki işyeri temsilcileri o gün işyerlerine bile uğramadılar. Bir işçinin kurbanına üzerine 10 bin işçinin 1 saat içinde 16 bin fabrikalarda üretilmiş derhal durduruldu. 16 Eylül direnişinin genel planındaki olumsuzluk ve güçlüklerine rağmen 5 gün sürdürüldüğü noktadan gelinen yer işte böyle bir yerdir.

MASKELER İNECEK

Sayfa sayfa yazılar yazılabilir ve insanlar kendisini haklı çıkararak isteyebilir. Ama doğru olan daima somut gerçeklerdir. Haklı olan daima somut gerçeklere dayanandır.

Peki, Ürün Dergisinde neden böyle yazılar yayınlandı?

Yine somut olaylara dayanırma bunun da cevabı bulunabilir. Bugün çok iddialı olanların nereden gelip nereye gittiklerine şöyle bir göz atmak gerekir. Antikomünizm her zaman açtık, doğrudan saldırılarla kendini ortaya koymaz. "Sol" görünümüne ince antikomünizm de vardır. Bu lafta keskin "sol" görünümüne temelde örgüt düşmanlığı olarak kendin gösterir. 1971 öncesinde TİP düşmanlığı, Troçkizm, Maoizm, MDD'çilik gibi çizgileri sirdirenler, bugün yüzlerine başka maskeler takarak da yaptıkları yine aynı şeydir. Dünyada işçi bugün de Türkiye İşçi Partisi'ne karşı alınmaz tavır herkesten devdinciliği konusunda esaslı bir ölüdür. Üstelik bugün yüzlerine taktikleri maske bu kişileri işçilerin baretleri bakımından daha tehlikeli kişiler durumuna getirmiştir. Bu kişilerin maskelerini indirerek, asıl bir görevi yerine getirmektir. "Lihdatör Bozguncu"lara karşı savaş asıl bir görevdir.

TASFİYEÇİLER İŞBAŞINDA

Gönderilen yeni bölge temsilcisi, sendikal görevleri bir kenara koymuş, yaklaşmakta olan toplu sözleşme döneminde ve yetki alma sorunlarını ön hazırlıklarını yapma yerine Maden-İş içinde bildiği veya öğrendiği ne kadar TİP üyesi işçi varsa onların "temizlenmesini" kendisine baş iş ediniştir. 16 Eylül direnişinden sonra tohumla rekken sendikaya güvensizliğin sonucu başlayan ve Selim Mahmutoğlu'nun görevden olduğu zaman önlenen istifalar devam ediyordu. Türk Metal yetki için saldırıyordu. Yet-



YOROVOS

Sahibi: YOROVOS Yayıncılık Ltd. Şti. Adına: Nihat SARGIN • Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIC • Yazı İşleri Müdürü: Mehmet ÇULHAĞOĞLU • Teknik Sekreter: Ömer ARTANLI • Yönetim Kurulunun 15/4 Kurulu - ANKARA Tel: 17 65 61 • İstanbul Büro: Piyasalar cad. 21/1, Cumhuriyet İSTANBUL, Tel: 26 35 67 • Abone Kuponları Yıllık 200., 6 aylık 100. TL. Avans, 3 aylık 250. Yıllık 500. TL. Amerika 6 aylık 325. Yıllık 650. TL. Avusturya-İspanya: 6 aylık 400. TL. Yıllık 800 TL. • Posta Çekti YOROVOS Dergisi 100234 İlan Kuponları: Arka Kapak (Renkli) 19.000 TL., Arka Kapak (Siyah beyaz) 12.000 TL. İc. aylarda 500.000 TL. 40 TL. Yayımlanır 50.000 TL. Baskı: Daily News Web-Ofset Tuzlaci



BURJUVAZİNİN KOL

METİN ÇULHAOĞLU

Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyası, başka kampanyaları da birlikte getirdi. Bir iki örnek dışında ilericiler, TİP'in kampanyasına yer vermeye kampanyası açtı. Şöven milliyetçilikte ikiz kardeşleri faşistlerle yarışan maocular, güçleri oranında, TİP'in kampanyasını sabote etme kampanyasını başlattılar. Nihayet, Ercanvit, ABD ile ilişkilerin "düzeltilmesi" ve İçişleri Bakanının diğer parti liderlerine güvenme vermeye çalıştığı bir ortamda, adam yakalayıp bina kuşatarak ve partilere gülünç yakıştırmalarda bulunarak, "NATO'ya Hayır" diyen TİP'ileri boy hedefi aldı. Basındaki bir dürüst ses, iktidarın bu "kampanya"sını şöyle değerlendirdi: "Amerika ile ilişkilerin, ambargo konusundaki gelişmeler nedeniyle çok yoğunlaştığı bir sırada TİP'in 'Nato'ya Hayır' kampanyasını başlatması hükümet açısından tatsız bir durum yaratmış olabilir. Ama tatsız durumun çaresi, sert ve yasa dışı baskı uygulamaları değildir." (Teoman Erel, Sinirlenmemek Esastır, Günaydın, 5 Nisan 1978)

Burjuvazi, koltuk değnekleri olmadan ayakta duramıyor. Burjuvazinin bu koltuk değneklerini, Lenin'in deyimi ile "burjuvaziyi burjuvaziden daha iyi savunan" oportünist akımlar oluşturuyor. Sosyalist hareketin gelişmesini büyük bir dikkatle izleyen burjuvazi, hareketin belirli bir andaki konumuna ve sorunlarına uyumlu olarak, su ya da bu koltuk değneğini öncelikle kullanıyor. 1971 öncesinde, hareketin safarındaki küçük burjuva öğelerince ve ideolojik ağırlığını çok iyi saptayan burjuvazi, birbirini bütünleyen iki koltuk değneğini ön plana çıkardı: Milliyetçilik ve cuntacılık. Milliyetçilik ve cuntacılık, gerek hareketin içinde, gerekse hareketin dışında ve ona doğrudan karşı olarak iki koltuk değneği yarattı: MDD'cilik ve faşist hareket.

Milliyetçilik ve cuntacılık, her zaman ikiz doğuruyor. Çocuklardan solda olanı, dünya işçi sınıfını, sosyalist sistemin kazanımlarını reddeden dar görüşlü, şöven ve teacire yönelik bir "sosyalizm" doğrultusunda büyüyor. Gelişim evrelerini tamamladıktan sonra, ergenliğini maoculukta buluyor. Sağdaki çocuk ise, milliyetçi ve cuntacı doğumdan sonra, burjuvazinin en doğrudan bakım ve beslemesi ile faşist çeteleri oluşturuyor.

Milliyetçi ve cuntacı aileden doğma soldaki çocuk nasıl büyüyor? Bir örnek: 1967 yılında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü'nün daveti üzerine, çok ilericiler yazıyor, öğrencilere konferans vermeye geliyor. İlerici yazar bu konferansında, gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfının devrimden vazgeçip burjuvaştığını, sosyalist ülkelerin ise dünyayı sömüren bir başka süper güç haline soldan aldığı kılıplarla bütünleştirilenler, dejenerasyonun son aşaması olan maoculuğa doğru hızla yol alıyorlar. Liselerdeki milliyetçi, şöven eğitimi bu çok "devrimci ve bilimsel" kılıplarla bütünleştirilenlerin son durağı, maoculuk oluyor. Aynı şöven, milliyetçi temeli sağ cuntacılıkla, başka mitlerle, fetişlerle takviye edenler ise soluğu "milli devlet gümlü iktidar" durduğuna alıyorlar. Birinci süreç, sosyalist hareketi içinden kirmişe çalışıyor. İkinci süreç ise, sosyalist hareketin dışında, sosyalist harekete karşı vurucu güç haline geliyor.

Ayar'ın "Türkiye'ye özgü sosyalizm"inden MDD'clilik ve maoculuğa, Arap sosyalizminden ATÜT'çülüğe kadar, sosyalist hareketin 1960-70 döneminde hesaplaştığı tüm oportünist akımların temelindeki milliyetçi, şöven özü görebilmek büyük önem taşıyor. Çünkü, küçük burjuva öğeler, genel olarak hareketin içinde önemli bir yer kapladığı süreçte, burjuvazinin milliyetçilik adlı koltuk değneğine, bu değneği farklı renklerle boyuyarak baş vuracağı bir gerçek. Burjuvazi dün, milliyetçilik mikrobonu örgütlü hareketin içine sokarak, harekete önemli darbeler indirdi. Örgütlü hareket, 10 yıllık dönemde, böylesine mikroplara karşı mücadelede, büyük bir bağırsıklık kazanarak çıktı. Aynı mikrobu bugün hareketin içine sokamayacağı bilen burjuvazi, maoculuk ve faşizm olarak erginliğe ulaşan diğün mikropları bu kez hareketin etki-

leyeceği kesimlere yaymaya çalışıyor. Türkiye'nin küçük burjuva yapısından, ön yargılardan yararlanarak: "Gürültülü devrimciliklerin en utanmaz milliyetçilik ile yanyana gitmesi, sık sık rastlanan bir durumdur. Lenin, küçük üreticileri ortaya çıkaran sosyo-ekonomik koşulların en derin küçük burjuva önyargılara, yani ulusal bentçillere ve ulusal darkafallılığa özel bir dayanıklılık verdiğine sık sık işaret etmişti." (M. Suslov, İşçi Sınıfının Enternasyonalci Öğretisi, Konuk Yay. s. 211)

Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyası, sosyalist hareketin, milliyetçilik mikrobandan bütünü ile arınmış antiemperyalist mücadelede önemli bir halkayı oluşturuyor. Ege'de savaş kışkırtıcılarına, Pinochet faşizmine karşı düzenlenen kampanyalar, Ekim Devrimi'nin 60. yılının kutlanması ve nihayet son eylem, sosyalist hareketin hem emperyalizme karşı mücadeleye dar milliyetçilik açısından bakılmayacak, hem de uluslararası dayanışmayı bir futbol takımı tutma anlayışına indirgemeyecek düzey ve olgunlukta olduğunu kanıtladı.

Bugün, büyük burjuvazinin koltuk değneği koleksiyonunda üç değnek ön plana çıkıyor: Birincisi, CHP ve lideri aracılığı ile kazanılan "emperyalizme karşı çıkar görüşü" daha da bağlanmaz" çizgisi. İkincisi, besleme maoculuğun "sosyal emperyalizme karşı olma" etiketi altında ABD ve NATO'yu aklayan, savunan tutumu. Üçüncüsü ise, şöven milliyetçilik sisi altında emperyalizmin uşaklığına yer kapmaya çalışan faşist hareket.

Bu koltuk değneklerini sağlamlaştırmaktan öte bir işe yaramayan sözde enternasyonalist bir tutuma da değnekler gerekiyor. Oportünizmin her türlü süni ortak bir özelliği var: Parsa toplayabilmek için her soruna açık artırma anlayışı ile yaklaşma özelliği. Çeşitli oportünist akımlar, Doğu sorunu konusunda bu açık artırmacı oportünist tutumlarını hergün sergiliyorlar. Ancak yalnız bu konuda değil. Böyeleri için, enternasyonalizm de bir açık artırma konusu oldu. Enternasyonalizm gibi bir temel ilkeyi en çok artıranın üzerinde kalacak bir ihvan olarak görüyorlar.

Böyeleri, sosyalist ülkeleri futbol takımı tutar gibi tutmayı enternasyonalizm sanıyorlar. Örneğin "en enternasyonalist benim" demeye çalışan bir oportünist çizgi, "hayır asıl ben öyleyim" diyen bir başka çizgiye "enternasyonalizm, Sovyetizmi kendi ipoteği altında saydığı" gerekçesi ile çözüyor. (İlke, Ocak 1978, s. 66)

Ne demek "Sovyetizm"? Uluslararası dayanışmanın, enternasyonalizmin dışında bir de "Sovyetizm" mi var?

Böyle birşey yok. Sosyalist sistemin öncüsü Sovyetler Birliği var. Sovyetler Birliği ile dostluk ve dayanışma var. Ama bu çerçevede "Sovyetizm" diye birşey yok. "Sovyetizm" yalnızca Sovyetler Birliği ile dostluk ve dayanışmayı Fenerbahçelilik ya da Beşiktaşlılık gibi bir anlayışla ele alanlar için olabilir. Sosyalist hareketin her sorununa açık artırmacı bir anlayışla yaklaşanlar için olabilir. Burjuvazinin koltuk değneklerini destekleyen bir unsur da burada ortaya çıkıyor. Enternasyonalizmi karalamaya, lekelemeye çalışan burjuvazinin ekmeğine, böyelerinin maskaralıkları yağ sürüyor.

Gerçek enternasyonalizmi bulmak için uzaklara gitmeye gerek yok. Sosyalist hareketin programına, belgelerine, söylemlerine bakmak yeterli. Enternasyonalizmi, antiemperyalist, anti-faşist coşkuyu bulmak için örgütlü hareketin kampanya ve toplantılarında bulunmak yeterli. Enternasyonalizm düşmanlarını ve emperyalizmin uşaklarını bulmak için de uzaklara gitmeye gerek yok. Türkiye İşçi Partisi'nin son kampanyasını kimlerin engellemeye çalıştığına, kimlere güvenme verilecek için kimlerin bu kampanya dolayısıyla TİP'i boy hedefi seçtiğine bakmak yeterli.

Antiemperyalist mücadele ve enternasyonalizm, sloganla, gevezelikle, yaltakçılıkla, açık artırmacılıkla olmuyor. Örgütlü, tutarlı, somut eylemlerle oluyor. Bunu da herkeş biliyor.

KİMLER BULUŞUYOR?

nekaiz kişilere verildiğini belirttikten sonra şunları söyledi: "Bakanlıklara bu işleri bitenler götürülmüştü. Hava pasanan-dan içişleri bakan olur mu?"

CHP grubu "anarşinin kaynağına" yönelmediği kanıyordu. Balıkesir milletvekili Necati Çebe bunu şöyle ifade etti: "Ülkü Ocaklarına asker güydü kişilerin girdiği ve silah sokulduğu ihbarını aldım. Bakana bildirdim. Bakan bana "İhbar alıyoruz, basıyoruz, yine de birşey çıkmıyor" dedi. Her bakında birşeyler bulunur diye bir kural yoktur. Bu anlayışla anarşi önlenemez. "Nişazi Unsal da Özyaydınlı'yı suçlayana katıldı: "Sayın bakan sağa da sola da karşıyordun. Böylece anarşiyi karıştıran sol da eziliyor. Sağcılar adam öldürüyor, solcular suçluymuş gibi yakalanıyor. Bakan bu işi beceremiyor" dedi.

CHP milletvekilleri eleştirilerinde büyük ölçüde haklıydılar. Ancak şu gerçeği hiçbir bir türlü benimsenememiş: "Demokratik güçlere art çevrilerek anarşi önlenemez."

CHP Genel Başkanı Ecevit ise parlamenter arkadaşlarına katılmıyordu: "Özyaydınlı görevini başıyla yapıyor" du... CHP'nin her deride deva "sol sosyal-demokratların"ın parmakları CHP'nin günah dumanı "sağ sosyal demokratların"ın parmaklarıyla birlikte havaya kalktı, genel görüşmenin gündeme alınması öyküsü bitmişti...

BÜYÜK KOALİSYONA DOĞRU...

CHP iktidardan sermayeyi rahatlatmak için önlemler dizisini yürürlüğe koyarken AP'de de partiyi "sola", CHP'yi "sağa" çekip büyük hayalini gerçekleştirmesine çalışılıyordu. AP Genel İdare Kurulu bildirisinde "milli birlik ve beraberliğe" çok ihtiyaç duyduğumuz bu zamanda" diye bağışyor ve "partilerin ortak sorunlarda birleşmeleri gerekir" diye bitiyordu...

Bu ses CHP çevrelerinde pek olumlu karşılandı. CHP Genel Sekreteri Üstündağ AP Genel İdare Kurulunun bildirisini pek "adamaklılı" bulmuştu. Büyük sermayenin, büyük hayal vadilerinde bir adım daha stılmıştı...



Utusal bağışmazlık için görev başında

depleşmeler bir kez daha hüsrana uğramışlardı...

Bu konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan TUM-DER ve TUTED Genel Başkanları...

kanları emekçilerin taleplerini şöyle özetlediler:

* Yapılan son devalüasyonla 3.300 liralık asgari ücretin hiçbir anlamı kalmamıştır. Asgari ücret insanca bir yaşama olanak sağlayabilecek düzeye yükseltilmelidir.

* Yalnızca ücretleri uygulanacak özel indirim asgari ücret düzeyine yükseltilmelidir.

* Ücretlerden kesilen mali denge vergisi yükseltilmelidir.

* Yüksek gelir dilimlerindeki mükelleflerin vergi yükleri arttırılmalıdır. * Gayrimenkul rantlarındaki artışın vergilenmesi, tarım kesimindeki yüksek kazançların vergilendirilmesi gibi potansiyel vergi alanları vergi kapsamına alınmalıdır.

* Beyanname vergi mükellefleri, vergilerini gelir eddikleri yıl içinde ve en çok üç aylık dönemler sonunda ödemelidir. Gerçek kazancın yüksek ver-

gi dilimleri altında görülmesini sağlayan ticari formülasyonları engelleyici tedbirler alınmalıdır.

CHP GRUBUNDA GENEL GÖRÜŞME

Hükümetin icraatları konusunda CHP Kırklareli Milletvekili Gündüz Onat tarafından verilen genel görüşme açılışına öngeri, CHP grubunda geçtiğimiz hafta görüşüldü. CHP Grubunda en çok eleştirilenler arasında İçişleri Bakanı İrfan Özyaydınlı vardı. Milletvekili Karahan konuşmasında devlet kadrolarının yete-



bahçesi istiyor

suretiyle politikanın bir unsuru haline gelmiştir. Bu kuruluşlar bazı sendikaların ve partilerin birer yan kuruluşu gibi görev kabul ederek asıl amaçlarının daima dışına çıkmışlardır. Hatta bu kuruluşların tertipledikleri bazı açık hava toplantılarında da kan dökmeye varan olayların ortaya çıkması anarşinin bu kuruluşlardan da kaynaklanmasına sebep olmuştur." Bu görüş ilginç. Sermayenin üst örgütü ile CHP'nin yöneticilerinin aynı kanda olduklarını göstermesi bakımından ilginç.

AH ŞU GREVLER!

İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun çalışma raporunun bundan sonraki bölümlerinde grev kadar lokavtın da bir hak olduğu anlatılmaya çalışılmış. Bağlançta grevi de bir hak olarak görenler daha sonra grev hakkının nasıl kötüye kullanıldığını anlatmaya çalışmışlar. Varılan sonuç grev hakkının kısıtlanması gerektiği... Şöyle diyorlar: "Bütün bu faktörler grevlerin en ölümcül ekonomik, sosyal, mali zararlar doğuracak biçimde

genişleyebileceğini ve ekonomiyi temelden çökertebilecek aşamalara ulaşabileceğini göstermektedir. Bu kadar tahripkar sonuçlar yaratacak şekilde kullanılabilen grev hakkının uygulama hudut ve şartları ülke yarısına yeniden gözden geçirilmesi gereken bir noktaya ulaşılmıştır." Bu denildikten sonra da işçilerin ne kadar "tahripkar" yaratıcı oldukları sayılmış. "Doymak bilmeyen işçiler" in ekonomide nelere sebep oldukları açıklanmış. Ve bu sebeplerin işçilerinin birer birer kapanmasına neden olduğu seçilmiştir diye anlatılmış. İnsanın göz yaşlarını tutmasına imkan yok...

Çalışma raporlarının diğer bölümlerinde asgari ücretin yüksekliği, kıdem tazminatlarının işverenlere getirdiği yük, işverenlerden alınan aşırı vergiler son derece "bilimsel" olarak anlatılmış. İşveren Sendikalarının çalışmaya raporunu herkeşe tavsiye ediyoruz. Bu kitapçığı mutlaka okuyun. Okuyun da yaparız işçilerin ekonomiyi ne kadar tahrip ettiklerini, demokrasiyi nasıl tehlikeye soktuklarını öğrenin!

SAVURGANLIK VE TUTARSIZLIK

"İzafa karşı tedbirler..." Bugüne kadar bütün burjuva hükümetlerinin programında yer alan bu sözlerin, emekçi halk için ne anlama geldiği örnek ve deneylerle bellidir: En Özyayın, devalüasyon, pahalılık, zam vergi... Ya da malum deyimle "milletçe katlanılabilecek fedakarlıklar!"

Durum şimdi biraz farklı: "Savurganlığa karşı önlemler!" Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu işe böyle başladı, sürdürüyor. Kimileri çıkıp, "kadim bürokrat Müezzinoğlu, parti genel başkanı ve başbakanı Ecevit ile dilbirliği kurmak için böyle konuşuyor" diyorlardır. Desinler.

Türkiye kapitalizminin ekonomik durumunu düzeltmek için Maliye Bakanı Müezzinoğlu'nun bu kadar çok çabası bile önemli olsa gerek!

Ancaak. "Savurganlık" sevimsiz ve olumsuz içeriğine karşın ne denli güzel bir sözcükse, "Tutarsızlık" da o denli ciddi bir olgudur!..

Maliye Bakanı çeşitli tarihlere verdiği demeçlerde, "halkın tasarruf bilincinden uzak" olduğunu belirtmiş. Yani açık anlamıyla halk "savurgan" olarak ilan edilmiştir.

Şimdi bir "savurgan" olarak, Maliye Bakanına hatırlatmak gerekiyor:

- Resmî gazetesinin 12.7.1973 günlü sayısında yayınlanan bir "Ek Tebliğ"den haberinizi var mı?..

Yoksa, bizim görevimiz hatırlatmak, sizin göreviniz de hatırlamaktır.

Resmî Gazete'nin 12.7.1973 günlü sayısında "Türk Parasının Kıymetini Koruma" hakkında 17 sayılı Karara ilişkin Seri: IV, No:3 Görünmeyen Muameleler Tebliğine Ek Tebliğ" yayınlandı.

Bu "Ek Tebliğ" daha öncelikle tebliğin 6. maddesini şöyle değiştirdi: "Kara nakli vasıtalarının zaruri yol giderleri ile seferi demarınan manî olacak mahiyetteki tamir, yenileme ve bakım giderleri için, her seferi ve vasıta başına 750 dolara kadar döviz kesim, 3000 dolara kadar döviz avansı, olarak Merkez Bankasınca tahsis edilir."

Bu ne anlama gelmektedir? Kara taşımacılığı için yurtdışına çıkan her vasıtaya, her sefer için 750 dolar kesim döviz tahsis edilmekte ve bunun harcamp harcamağının hesabı sorulmamaktadır.

Türkiye'nin sınır kapılarında günde ortalama 500 kamyon taşıma seferleri için yurtdışına çıkıyor. Bunlardan sadece 300'ü için 750 dolar kesin tahsis yapıldığı düşünülürse, ortalama günde 225 bin doların karaborsaya akması için olanak yaratılıyor demektir. Yani yvni en az 60 milyon dolar böylece taşınacaklara tahsis ediliyor. Bu dövizlerin Merkez Bankasından alınır alınmaz karaborsaya 5-10 lira farkla aktarıldığı da bir gerçektir.

Ve bu uygulama 1973'den bu yana devam etmektedir. Hiç değilse, bu karaborsa kaynağı kurutulmuş isteniyorsa, bu 750 dolarla taşınacaklara kesin olarak tahsis edilerek yerine avans olarak verilse ve dövizlerinin fatura karşılığında kamyonların gerçek masrafları bu avansla karşılanırsa...

"Tasarruf bilinci gelişmemiş halkın" bir parçası olarak, çoğu kez "tutarlı" olmak "tutumlu" olmakta daha zor oluyor gibi geliyor bize.

Baki savurgan, anlaksız ama Maliye Bakanına da birazcık tutarlı olsaydı...

Ambargonun kalkması bahanesiyle öne sürülen

YENİ BAĞIMLILIK PLANLARINA

HAYIR!

DIŞ POLİTİKADA AÇIKLIK, YALNIZCA SÖZÜ EDİLEN, LAF-TA KALAN BİR KAVRAM OLMAKTAN ÇIKARILMALIDIR. "AÇIKLIK" VE "BAĞIMSIZLIK" ADINA PERDE ÇEKİLMESİ YERİNE, ABD İLE YAPILAN ANLAŞMANIN AYRINTILARI AÇIKLANMALI, KONU MECLİSLERE GETİRİLMELİDİR. AYNI ŞEKİLDE, ÜSLE MESELESİ DE YİNE KAPALI KAPILAR ARDINDA TARTIŞILAN BİR KONU OLMAKTAN ÇIKARILARAK, MECLİSLER ARACILIĞI İLE TÜM KAMUOYUNUN ÖĞRENEBİLECEĞİ BİR BİÇİMDE ORTAYA KONMALIDIR.

Amerikan yönetiminin, Türkiye'ye silah ambargosu uygulamasını öngören Kongre kararını yitirildikten kaldırma yönünde başlattığı son girişimler, Türkiye-ABD ilişkilerine yeni bir biçim kazandırdı. Carter yönetimi, 26 Mart 1976 tarihli "savunma işbirliği anlaşması"nın gözden geçirilmek üzere ileri bir tarihte ertelendiğini, buna karşılık ilgili yasa hükümünün iptal edilmesiyse ambargonun doğrudan doğruya kaldırılacağını bildirdi. Böylece, ABD dış yardım programının 620. maddesindeki yasaklama hükümünün kaldırılması Kongre'den istendi. Öneri, Temsilciler Meclisi'nin Dış İlişkiler Komisyonu'nda geçtiğimiz Perşembe günü görüşülmeye başlandı.

Carter yönetimi, ambargo hükümünün yasadan çıkarılmasıyla birlikte, Eylül ayında başlayacak olan 1979 mali yılı içinde Türkiye'ye, 175 milyon kredili satış, 50 milyon "güvenlik desteği" olmak üzere 225 milyon dolarlık askeri yardım yapılmasını istediğini Kongre'ye bildirdi.

İKİLİ ANLAŞMA GÜNDEMEN ÇIKARILDI

Kongre ve Senato'da onaylanması halinde Haziran ayı başlarında kesinleşmesi beklenen yeni öneri ile, paraf edilmesinden bu yana 3 yıl geçmiş bulunan 4 yıl süreli "savunma işbirliği anlaşması", eski biçimiyle fiilen gündemden çıkarılmış oldu. Söz konusu anlaşma, yeniden başlatılacak Amerikan askeri yardımını, sözde kapatılmış gibi gösterilen Amerikan üslerinin açılması karşılığında ödenen bir "kira" biçimine sokuyordu. Carter yönetiminin yeni önerisi, bir yandan ambargo kararının



kaldırılmasını "savunma işbirliği anlaşması"nın kapsamının dışına alırken, Amerikan üslerinin statüsünün de bu anlaşmadan bağımsız olarak yeniden ele alınması olanaklarını yaratmış oldu.

Böylece, Carter yönetimi ile Ecevit hükümetinin, topraklarımızdaki Amerikan üslerinin statüsünü, yasama organlarımızda onaylanması gereken herhangi bir anlaşma ile bağlı olmaksızın, ikili ya da tek taraflı girişimlerle düzenlemeleri için gerekli kapıları açtı. Başbakan Ecevit, hükümetin bu yönde bazı hazırlıklar içinde olduğunu, yeni Amerikan planının açıklanmasının hemen ertesinde açıkça belli etti. Kapalı kapılar ar-

kaandaki yeni bir pazarlık döneminin başlatılmak istendiği, böylece ortaya çıkmış oldu.

ÜÇ AYLIK PAZARLIĞIN SONUCU

Carter yönetiminin Kongre'ye yaptığı yeni öneri, Ecevit hükümeti ile üç aydır sürdürülen temaslardan bir sonucu oldu. Başbakan Ecevit, hükümet kurmasının hemen ertesinde ABD Dışişleri Bakanı'na Ankara'ya çağırarak yaptığı görüşmelerin ertesinde, "savunma işbirliği anlaşması"nın onaylanmasından önce ambargonun doğrudan bir kararla kaldırılabilmesini açıklamıştı. Başbakan, ayrıca, ABD'nin Türkiye'ye yeni bir ekonomik yardımda bulunmasını istediklerini belli etmişti. Geçtiğimiz hafta başında Carter'in sözcüleri tarafından Washington'da yapılan açıklamada, Ecevit'in iki buçuk ay önce kullandığı deyimler aynen tekrarlanarak gerçekleştirildi. Ecevit, 4 Nisan'da düzenlenen basın toplantısında, yeni "yardım" planının 50 milyon dolarlık bölümünü, "ekonomik yardım" olarak nitelemekten çekinmedi.

Başbakan'ın Ocak ayında Vance'la yaptığı görüşmeler sonundaki açıklamaları, hükümetin, ambargonun kaldırılması talebini, açıklanmış açığa NATO'nun güneydoğu kanadının güçlendirilmesi gerekçesine dayandırıldığını ortaya koymuştu. 22 Ocak'ta Ecevit'in ardından hükümetin Vance'a yaptığı önerileri yorumlayan Milliyet başyazarı, Başbakan'ın, ABD yönetiminin, "Sovyet tehdidi"nin geçerliliğini koruduğuna inan-

yor, NATO'nun güneydoğu kanadını güçlendirmeye çalıştığını ilan ediyor.

NATO'YA BAĞIMLILIĞI GÜÇLENDİRME YOLUNDA

Geçtiğimiz hafta başında Carter adına yeni Amerikalı "yardım" planını açıklayan Beyaz Saray sözcüsü, ambargo kararının kaldırılması isteğinin ilk gerekçesi olarak, "NATO'nun Doğu Akdeniz'deki durumunun takviye edilmesi" gereğini ileri sürdü. Sözcü, böylece, Amerikan üslerinin yeniden tam olarak faaliyete geçebileceğini bildirdi. Ertesi gün, yeni ABD planını yorumlayan Frankfurter Allgemeine gazetesi, bu planın, "NATO'nun durumunu değerlendiren Savunma Bakanı Brown, Dışişleri Bakanı Vance ve Ulusal Güvenlik Danışmanı Brezinski tarafından ortaklaşa bizzatlandırıldığını" açıkladı.

Beyaz Saray sözcüsünün "üslerin açılabilirliğine" ilişkin beklentisi, birgün sonraki basın toplantısında Ecevit tarafından doğrulandı. Ecevit, ambargo ile Amerikan üsleri arasında bağ kuran ikili anlaşmanın askıya alınması ile, "ortak tesislerin statüsü ile ilgili konuların ilki ilke arasında gelmekle sızın devam edecek görüşmelerde ele alınacağını ve kısa sürede bir sonuca bağlanacağını" açıkladı. Başbakan, bu görüşmelerin, "Kongre'den olumlu sonuç alınmasından

"Ulusal savunma anlayışı"

REŞİTTAŞ

Bir yanda ABD ile ilişkilerin "yeniden düzenlenmesi", ambargo, Kıbrıs sorununun çözümü için "öneri paketleri" tartışmaları, "haysiyetli, kişiliği olan dış politika" ve "yeni ulusal savunma" kavramı oluşturma çalışmaları, öte yanda Türkiye İşçi Partisi'nin "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası. Bir yandan, polis kanunsuz tutuklamaları, baskıları, parti merkezini kuşatmaları ve kurşunları. Öte yandan TİP'in, hükümetten NATO'dan çıkılması talebini de kapsayan yanıt bekleyen mektubu. Eğer yanıt, sadece baskı ve kurşunlardan oluşmuyorsa, ciddi bir tartışmanın başlaması gerekiyor.

BARİŞ MÜCADELESİNİN ÖNEMİ

İçinde bulunduğumuz günlerin en önemli bir gelişmesi de "ulusal savunma ve güvenlik" konularına konulan dokunulmazlık ve gizliliğin sarsılması. Tabuların sarsılmasının nesnel temelleri kuşkusuz, toplumsal gelişme ve kitlesel mücadelelerdir.

Çağımızın en önemli sorunlarından birisi barış ve savaş sorunları. Savaş ve barışın ne olduğunu açığa çıkarılması. Günümüzde savaş ve barış yalnızca teknolojik gelişmenin ulaştığı düzey nedeniyle ortaya çıkan tahrip gücü konusunda önem kazanmıyor. Savaş tehdidi bireylerin günlük yaşantılarını etkilediği gibi, halkların kendi geleceğini kendilerinin belirlemeleri açısından da önemli. Bu nedenle ulusal savunma sorunları artık bir toplumu oluşturan bireylerin günlük yaşantılarında da doğrudan ilgilendiriyor. Barış için mücadele vazgeçilmez oluyor.

CLOUSEWITZ VE SAVAŞ

Günümüzde "ulusal savunma" kavramının anlaşılabilirliği için uluslararası sorunları çözümlenmek, değerlendirilmek gereklidir. Uluslararası sorunların anlaşılabilirliği için temel sorunluluklardan birisi de "politika", "savaş" ve "barış" kavramlarının sosyal kategoriler olarak tanımlanmasıdır.

Savaş çok yönlü ve kaypak bir kavramdır. Diyalektik bir yaklaşım olmaksızın savaşın özü kavranamaz, metafizik ve değişmeyeceği varsayılan kavramlar kısılcından kurtulamaz.



Arkadaşımız, Gökçe kitabevi sahibi Sencer Keleş, 7 Nisan Cuma günü vefat etmiştir. Keleş'in kaybı, çevresinde büyük bir üzüntü yaratmıştır. YORDYOŞ olarak Sencer Keleş'in ölümünden duyduğumuz büyük üzüntüyü belirtir, dostlarına ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

bemen sonra başlayabileceğini ve zaman yetirmemek için o zamana kadar iki tarafın kendi öz hazırlıklarını yapmaya şimdiden başlayabileceğini" bildirir. Böylece Amerikan ülserinin şimdiden pazarlık masasının üzerine oturtulduğu ilan edilmiş oldu.

NATO KURMAYLARININ PLANLARI UYGULANIYOR

Yeni Amerikan planının NATO Kurmaylarının planlamasıyla olan ilişkileri, planın açıklanmasına karşı Yunanistan bükümet çevrelerinin gösterdiği tepkilerin biçimiyle de ortaya çıktı. Yunanistan bükümet yetkilileri, Carter yönetiminin tutumuna karşı tepkilerinin "resmi bir protesto" biçimini almadığını özellikle belirtme gereğini duydular. Bu arada Carter yönetimi, 1979 yılı dış yardım programına, Yunanistan için de 140 milyon dolarlık bir kredi satışı yardımını sunduğunu açıkladılar. Karamanlis hükümeti yanlış Katimerini gazetesi, 5 Nisan'da, her iki ülkeye yapılacak yardımların da neyde eşdeğer olduğuna dikkat çekti. Aynı gazete, Türkiye-ABD "savunma işbirliği anlaşması"nın, Yunanistan'la ABD arasındaki benzeri bir anlaşmaya birarada ele alınabileceğini haber verdi. Böylece, Türkiye'ye yönelik yeni Amerikan girişiminin, gerçekle NATO'nun güneydoğu kanadını silahlanmasının hızlandırılması, Türkiye ile Yunanistan'ın uyumu bir politikaya sokulması yönünde NATO planlarının bir parçası olduğu belli oldu.

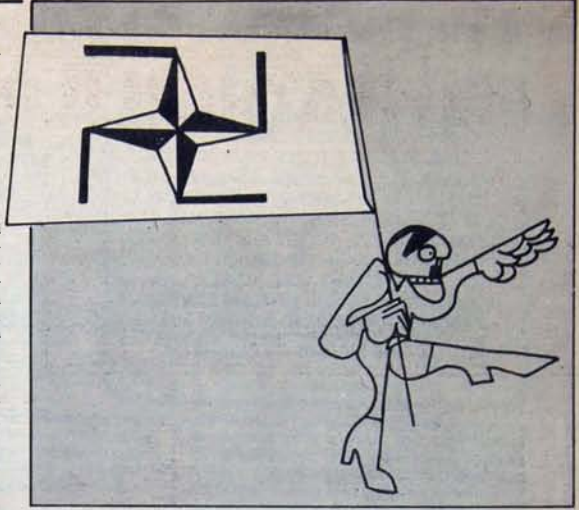
Yeni Amerikan planının, Kıbrıs'ta da NATO'nun dayatmalarını doğrultusunda bir çözümün empoze edilmesini amaçladığı noktada, bütün yorumcular birleşti. Kıbrıs Rum toplumu üzerinde yeni bir baskı aracı olarak da geliştirilen yeni formülün açıklanmasından sonra, Ada'nın güney kesiminde faşist güçlerin kışkırttığı kanşıklığın beklendiği haberleri yayılmaya başladı. Başkan Kıprya-

nu'nun, Carter yönetiminin yeni kararına karşı tepkilerini "anrılı" tutmaları için Rumlara yaptığı çağrı, NATO'nun Kıbrıs üzerinde tasarladığı yeni dayatmaların şimdiden amacına yaklaştığını belirtilmiş oldu.

AMBARGO KAÇINCI DEFA KALKIYOR?

Carter yönetiminin, Türkiye'ye askeri yardımların başlatılmasına yönünde Kongre'ye sunduğu öneri, gerçekte ilk ülke arandaki alışverişlerde önemli bir değişiklik yaratmadı. Carter yönetiminin girişimiyle kaldırılacağı öne sürülen "ambargo", 1975 Ekim'inden bu yana fiilen adım adım kaldırılmış buhuyuyor. 1975 Ekim'inde Kongre, ambargo kararının yürürlüğe girdiği 15 Şubat 1975'e kadar sipariş edilen silahların Türkiye'ye teslim edilmesini kararlaştırdı. Kongre, Şubat 1976'daki yeni bir karar ile Türkiye'nin kendi kaynaklarını kullanarak ABD'den silah satın alma olanağını yarattı. Geçtiğimiz yıl Türkiye, ABD'den 175 milyon dolarlık kredi sağladı ve bu kredinin tümü bugüne kadar kullanıldı. Bu arada ABD ile 40 Fantom anlaşması imzalandı. Böylece ABD Kongresi'ne, Carter'ın yeni önerisi üzerine, sadece Türkiye'ye ambargo uygulanmasını öngören ilgili yasanın 620. maddesini iptal etmek, silah satışları üzerinde geriyeye kalan birkaç kısıtlamayı da kaldırmak düşüldü.

Bütün bunlar, Kongre'den beklenen kararın önemini azaltmamıştır. Tam tersine böylece, Kongre'den beklenen kararın gerçek amacı ve önemli ortaya çıkmaktadır. Türkiye'ye silah satışlarını öngören yasa hükümünün kaldırılması ile, ülkemizin NATO'ya bağlılığının artırılması, topraklarımızdaki üsleri üzerinde ABD egemenliğinin sağlanması, NATO'nun güneydoğu kanadında silahlanma yarışının hızlandırılması yönünde tasarlanan girişimlerin meşrulaştırılmasıdır.



ması planlanmaktadır. Kongre'den çıkması umulan yeni "yardımlar", yeni bağımlılık girişimlerinin, emekçi kitlelerin gözünü boyayarak gerçekleştirilmesi için kullanılmak istenecektir.

YENİ BAĞIMLILIK PLANLARINA HAYIR

Ecevit hükümetinin kabullenmeye hazırladığı yeni Amerikan "yardım" planı, yeni bağımlılık planlarının paravanasından başka birşey olamaz. ABD Dışişleri Komisyonu üyesi Solaz'ın deyişleriyle, "iki ülkenin de ortak bir tehdit altında olduğu" sahte gerekçeyle başlatılan yeni "yardım"lar, ülkemizin hükmümlüğünden ABD'ye verilmesi planlanan yeni ödümlerin mazereti olarak kullanılmak istenecektir. Bu yardım kar-

şılığında, başta ABD olmak üzere NATO çevrelerinin, topraklarımızdaki saldı üsleri üzerinde yeni imtiyazlar ko-parmaya hazırlandıkları şimdiden belli olmuştur.

"Yeni yardım" planının tek "yeni" özelliği, Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığını artıracak yeni girişimlerin, ABD ve Türkiye'nin tek tarafı kararlarıyla, yasa organlarının onaylanmadan yürürlüğe konacak adamlarla gerçekleştirilmesine olanak tanımazdır. Amerikan üsleriyle silah yardımı arasında bir "kır" bağı kuran "savunma işbirliği anlaşması"nın gündemden çıkarılması, pazarlığın gizli kapaklı yürütülmesine ortam yaratmaktan başka anlam taşıyamaz. Ecevit hükümeti, bu yönde hazırlıklar içinde olduğunu belli ederek, ağır bir sorumluluk altına girmiştir.

politik tercihlere bağlıdır

Savaş diyalektik anlayışı ilk yaklaşan düşünür Alman Clausewitz. Clausewitz'e göre savaş "devlet politikasının yeni araçlarla sürdürülmesinden başka birşey değildir." Başka bir deyişle savaş, politikanın şiddete başvurularak devam ettirilmesidir. Sorun, Hegelci Clausewitz'in görüşlerinin aykırılı üzerine oturtulması. Yoksa Clausewitz'in görüşlerini bütünüyle kimse reddetmiyor. Bu görüşün bilimsel olabilmesi için savaşın tanımındaki "politika"nın içeriğinin belirlenmesi gerekiyor. Onun için sorun, sözkonusu politikanın toplumsal sınıflardan kimlerin amaç ve çıkarları doğrultusunda belirlendiğinin saptanması.

Böyle bir saptama geçmiş savaşlar için olduğu kadar, bugünün savaşlarını anlamak için de kaçınılmazdır. Savaş, politikanın başka araçlarla devamı olduğuna göre, en anlamlı bakış, savaş öncesi, savaşta ve savaş sonrası incelemek, savaşta yol açan sosyal ve siyasal sistemi belirlemek olacaktır.

SAVAŞ VE BARİŞ'İN TEMELİ

20. yüzyıl diyalektikliği, savaşların görünüşü ne olursa olsun, belirli bir sınıf politikasının uluslararası alanda şiddete başvurularak devamı olduğunu gösterdiği kadar, bu politikanın emperyalizmin politikası olduğunu da gösteriyor.

Savaş insanlık için bir yazgı mı? Kesinlikle değil. Savaş gibi harış da bir temele dayanır. Belirli bir politik temele. Günümüzün ikili gelişmiş savaşın önlenmesi için maddi politik temelleri de yaratmıştır. Savaş ve barış egemen sınıfların politikalarının ürünüdür. Dünyada ilk sosyalist ülkenin kurulmasıyla birlikte temeli barışı amaçlayan bir politika da devlet politikası haline gelmiştir. Bugün sosyalizm bir dünya sistemidir.

Barışı olanaklı kılan ikinci gelişme ise modern savaşların geniş halk kitlelerini bütünüyle kapsamına alması nedeniyle, geniş kitleleri de hareket geçirmesidir.

Bu olgu, savaşın politik temellerinin unutturulması amacıyla burjuva düşümlerinin savaşta bir yazgı, kaçınılmaz bir doğal afet gibi gösterecek teoriler geliştirmelerinin de başlangıcıdır.

EMPERYALİZM İÇİN "BARİŞ"

Böyle "teoriler" emperyalizmin savaşa yol açan politikasını kabul ettirebilmek için hazırlanmaktadır. Burjuva düşünürleri "politik gerçekçilik" adı altında "kuvet politikası", "güç dengesi" gibi değişmez, mutlak karşıtlıklar yaratarak, savaş ve barışın temellerini gözlerden saklamaya çalışmaktadır. Böylelikle, uluslararası ilişkilerin çözümlenmesini "askeri güç" sorunları ön plana çıkacak ve emperyalizmin, niteliği gereği politikasının "şiddet araçlarıyla" da sürdürülmesi kitleler karşısında dayanak bulacaktır. Sonuç olarak, barış, emperyalizm için yalnızca savaşsızlık hali olmakta, yani savaşa kadar "güç toplama ve fırsat kollamak" için bir "ara"dan başka anlam taşımamaktadır.

Bu genel çerçeve içerisinde eğer bir ülke ulusal savunma kavramı arayışında ise, temel bir seçim sözkonusu olacaktır. Herşeyden önce bir ulusun savunmasının ve güvenliğinin sağlanmasının, savaşın nedenlerinin ortadan kaldırılması ile gerçekleştirilebileceğini unutmamak zorunludur. Savaş nedenlerinin ortadan kaldırılması ise, savaşın nedeni olan bir politikanın karşısında olmak demektir. Böyle bir politikaya karşı mücadele etmek demektir. Politik tercih barış yönünde belirlenmesi demektir.

SORUN, POLİTİK TERCİH SORUNU

Politik tercihin savaş ya da barış yönünde belirlenmesinin bir ülkenin ulusal güvenlik adı altında gerçekleştireceği düzenlemeyi belirleyeceği de açıktır. Günümüzde savaş araçlarının ulaştırıcı tahrip gücü gözönüne alındığında barış için uğraş vermek bir ülkedeki halkın herşeyden önce kendi kendisine olan sorumluluğunun bir gereğidir. Bu nedenle, Türkiye'de iktidarda "yeni bir ulusal güvenlik ve savunma kavramı" oluşturacağı açıklaması tek başına bir anlam taşımamaktadır. Ulusal savunma ve güvenlik sorunları genellekürmay ve dışişleri yetkililerinin oluşturdukları bir "komisyonun" belirleyeceği bir konu da değildir. Sözkonusu olan politik bir tercihtir.

İktidar, yeni bir ulusal savunma kavramı oluşturduktan söz etmeye devam edeceksé, yeni bir politik tercihi belirleyen açıklıklar ortayakoyulmalıdır. Emperyalizmin düzenlemeleriyle olan ilişkiler, NATO gibi barışa düşman bir örgüte karşı tavır, Ulusal bağımsızlığı ayakları altına alan ikili anlaşmalar konusunda politik tercihinin yapmalıdır. Türkiye İşçi Partisi'nin mektubu bu sorunların yanıtını talep etmektedir. Baskından, terörden, yağdırılan kurşunlardan yılmadan da halk kitlelerine bu talepler anlatılmaya, barışın olduğu gibi Türkiye'nin ulusal güvenliğinin de belirli politik tercih sorunu olduğu gösterilmesine devam edilecektir.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞINI YÜKSELTELİM

SAGDAN VE "SOL"DAN GELEN BUTUN BASKILARA, ENGELLEMLERE VE PROVOKASYONLARA KARŞIN, TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'NİN AÇTIĞI ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞI DAHA DA YÜKSELECEKTİR. BUNDAN SONRA DA, KAMPANYA SÜRESİNCE YAPILACAK MİTINGLERDE, TOPLANTILARDA, OTURUMLARDA BİNLERCE KİŞİ "NATO'YA HAYIR" DİYECEKTİR. BASKI VE ENGELLEMLERİN SÖKMEYECEĞİ GİBİ, GERÇEK BAĞIMSIZLIĞIN VE TUTARLI ANTIEMPERYALİST TAVRIN ÖNÜNE KONAN SAHTE PERDELER DE BİRER BİRER YIRTILACAKTIR.

Türkiye İşçi Partisi tarafından düzenlenen "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası, geçtiğimiz hafta içinde, Türkiye'nin çeşitli yörelerinde başlatıldı. TIP Genel Başkanı Boran'ın Başbakan Bülent Ecevit'e iletilen ve gerekçeleri ile birlikte NATO'dan çıkılmasını talep eden mektupla başlayan kampanya, çeşitli eylemlerle 23 Nisan'a kadar sürdürülecek. Düzenlenen eylemler arasında afişleme, bildiri dağıtım, miting, kapalı salon toplantıları, paneller vb. de yer alıyor.

Türkiye İşçi Partisi tarafından sürdürülen kampanya, belirli bir yıldıromünümün ötesinde, Türkiye'nin bugünkü dış ilişkileri açısından da oldukça önemli ve kritik bir döneme rastlamıştır. Emperyalizmin ekonomi ve askeri mirakurlarına daba da bağımlılığı getirecek, en azından bu bağımlılık ağlarının tesdili anlamına gelecek girişimleri, üstelik ilerlilik ve Türkiye'ye "darboğazlardan kurtarma" adına yapıldığı bir dönemde, TIP'in kampanyasını önem ve anlamı bir kat daha artmıştır.

Bu kampanya dolayısıyla bir kez daha görülmüştür ki, tüm ilerici, yurtsever ve harışçı güçlerle birlikte, gerçek bağımsızlık, barışın en ön saflarında yer alan öncü gücü, her yerde olduğu gibi Türkiye'de de sosyalistlerdir. Öncü, kararlı güç, işçi sınıfının politik hareketidir.

Yine aynı kampanya dolayısıyla görülmüştür ki, büyük burjuvazi ile birlikte onun partileri, "liberal"inden faşistine kadar burjuvazinin siyasal güçleri ve onların safında yer alan maoculuk, barış ve bağımsızlık mücadelesinin başlıca düşmanlarıdır.

TIP ULUSAL BAĞIMSIZLIK DİRENCİNİ CANLANDIRIYOR

Ulusal Kurtuluş Savaşımıza dayanan ulusal bağımsızlık rubu, antiemperyalist mücadele kuvvetlerini, Cumhuriyetle birlikte burjuvazinin egemenliğini pekiştirmesi ve bunun doğal bir ürünü olarak emperyalizmin dümensoyuna girilmesi sonucunda söndürülmesi, ezilmeye çalışılmıştır.

İlericiler, demokratlar ve sosyalistler hiç kuşkusuz her dönem ulusal bağımsızlık bilincini canlandırmaya, emperyalizmin ve onun saldırın örgütlerini gerçek yüzünü sergilemeye ve yırganları bu doğrultuda bilinçlendirmeye çalışmışlardır. Bu çabalar, her dönem burjuvazinin ve onun siyasal güçlerinin baskıları ile karşılaşmıştır.

Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, ABD emperyalizmine, onun saldırın askeri ve kültürel örgütlerine karşı, ulusal bağımsızlıkta ve barıştan yana mücadele en geniş yığınları 1961-71 döneminde sarmıştır. Bunda da öncülüğü, miting meydanlarından parlamentoya, küresine, toplantılardan köy kahvelerine kadar sorunu kitleselleştiren, yığınlara mal eden Türkiye İşçi Partisi yapmıştır.

İlgincir il, bu dönemde antiemperyalist mücadele, ulusal bağımsızlık gibi kavramları dillerinden düğürmeyen, hatta daha da ileri giderek bu mücadelenin öncülüğünü somut hayatta yapan Türkiye İşçi Partisi'ni "antiemperyalist mücadeleye gereken önemi vermemekte" suçlayan kimi çevreler, 1973'ten sonra bu konuda büyük bir suskunluğun içine girmişlerdir. Bundan da öte, "ilerici" ve "antiemperyalist" olarak bilinen birçok çevre, MC dönemlerindeki suskunluklarının yanı sıra, Ecevit iktidarı ile birlikte, ABD'ye, NATO'ya bağımlılığı, saldırın askeri uslerin varlığını, emperyalizmin ekonomik odakları ile "işliklerin düzenmesini" ilerlilik, demokratlık adına aklayan, "rasionalize eden" bir tutum içine girmişlerdir.

Türkiye İşçi Partisi'nin son kampanyasının önemi, bu koşullar altında bir kat daha artmaktadır. Ulusal bağımsızlık bilincinin, antiemperyalist mücadele

kuvvetlerinin üzerine serpilen ölü toprağın kalkmasında, külahların öne konulup düşünülmesinde, Türkiye'nin önemli bir sorununun bir kez daha belleklere kazınmasında Türkiye İşçi Partisi'nin son eylemleri hiç kuşkusuz önemli bir rol oynayacaktır.

BOYÜK BURJUVAZİ DE BOŞ DURMUYOR

Bu koşulları sarsmaya yönelik, bu boyutta bir kampanya elbette ilgerici güçlerin tepkisini çekecektir. Elbette ki, dünyanın her yerinde ve her durumda gerici güçlerin yanına koşulan maocu beygirler sabote ve provokasyon girişimlerine hız vereceklerdir. Türkiye'de de böyle oldu. TIP'in kampanyası, başladığı günden itibaren bir yandan iktidardaki burjuva partisinin engellemeleri ile, diğer yandan da maocu beslemelerinin provokasyon ve sabotajları ile karşılaştı.

Kampanyanın ilk gününden itibaren, iktidardan kampanyayı bedef alan tutumunun ardında üç neden yatmaktadır. Bunlardan birincisi, gazeteci Teoman Erel'in de belirttiği gibi, "ilerlilik" gibi "antiemperyalizmi" de çeşitli yöntemlerle kendi tekeline almayı çalışan iktidardan ve CHP'nin, "üstelik ABD ile ilişkilerin belirli bir konuda olduğunu günde" gerçek bir antiemperyalist çıkışı bazedememesiydi. CHP bu olayda da gerçek ilerliliğin önüne geçildiğinden yitilmesini tepki ile karşılamıştır.

Türkiye İşçi Partisi İstanbul il merkezine yönelik "kuşatma" ve çamur atma siyaseti, ikinci bir nedeni de açığa çıkarmaktadır. İçişleri Bakanı Özyadın, Türkeş ve Demirel dahil "ilerilere anarşi konusunda bilgi verdiği" bir dönemde, sıfahan vereceği güvençeleri bir de anti TIP hareketi ile pekiştirmeye yönelikti.

TIP Genel Başkanı Boran'ın Başbakan Ecevit'e mektubu

"Sayın Bülent Ecevit
Başbakan
ANKARA

Merkez Yönetim Kurulumuz, NATO'nun kuruluş gününde, Partimizin Türkiye-NATO ilişkileri konusundaki görüşleri ve taleplerinin hükümet başkanını olarak tarafınıza iletilmesini oybirliği ile karar vermiştir. Bu karar uyarınca Partimizin konuya ilişkin görüşlerini dikkatinize sunarım.

*NATO ittifakı, "ortak savunması" ve "düşmanı caydırma" bahanesi arkasında, aslında sosyalist ülkeleri, ulusal kurtuluş hareketlerini ve ittifağa dahil ülkelerdeki işçi ve emekçi sınıflarının mücadelesini söndürmek ve engellemek amacıyla kurulmuştur.

*NATO, oniki devlet arasında yapılmış ve daha sonra Yunanistan ve Türkiye'nin katılmasıyla genişletilmiş bir ittifak görünümünü taşımakla birlikte, egemen-yönlendirici gücünü ABD olduğu tartışmaya yer bırakmayacak kadar bilinen ve kabul edilen bir gerçektir.

*NATO stratejisinin de aslında ABD stratejisi olduğu aynı derecede bilinen bir gerçektir. Nitekim ABD, "kademeli esnek mukabele" stratejisini önce kendi askeri stratejisi olarak geliştirip benim-

Uçuncü olarak, en önemli neden, CHP'nin ve iktidardan, bir kez daha kitile eylemi ile "anarşi"yi özdeş gösterme çabasıdır. 20 Mart eylemi dolayısıyla, kitile eylemini, geniş yığınsal direnişi "anarşi" olarak damgalamak isteyenler, ayu taktığı TIP'in kampanyası dolayısıyla da uygulamak istemişlerdir. "Polise ateş açan TIP'iler", "anarşi yaratıp TIP il merkezine suçlanan partiller" imajı, saatler süren kuşatma ile birlikte yaratılmak istenen imajdır. Doğru eylemi, etkili eylemi "anarşi" ile özdeşleştirmenin tadına iyice varan egemen güçler ve onların politik iktidarı, bunu bir kez daha denemeye girerler. Ama oyun boşa çıkmıştır.

Burada, TIP İstanbul il merkezine yönelik oyunu ve bu oyunun aktörlerini bir kez daha sergilemekte yarar vardır.

BİR PROVOKASYON TEZGAHININ ÖYKÜSÜ

4 Nisan gecesi saat 04.30 sıralarında, afişleme çalışmalarını bitiren TIP'iler, ilçe merkezlerine dönmektedirler. Bu sırada, il örgütünün de bulunduğu caddede, aniden yoğun silah sesleri duyulur. Afişlemeden dönen partiller, silah seslerini duyunca hemen il örgütüne girerler. Artık mizansen hazırdır. 34 AO 121 plakalı polis aracı, süratle il merkezinin önüne gelecek parti binasına girmekle olan partillerinin üzerine atış açar.

Saat 05.00'e doğru, il merkezinin önündeki polis minibüslerinin sayısı artmış ve yollar kesilmiştir. Az sonra bir grup polis, vasıtalarından aşağıya iniyorlar ve il merkezinin de bulunduğu binadaki diğer buraların kapılarını kıra kıra, il merkezinin de bulunduğu binadaki diğer buraların kapılarını kıra kıra, il merkezinin bulunduğu sahanlığa kadar çıkıyorlar.

sedikten sonra, buna karşı çıkan De Gaulle yönetimindeki Fransa'nın askeri kanattan ayrılması üzerine NATO'ya kabul ettirebilmiştir. Bu strateji Avrupa'daki özellikle sınır devletleri - bu arada Türkiye'yi - olası bir savaşın ilk dememesinin yapılabileceği yerler haline getirmektedir.

NATO'nun stratejisi ve örgütlenişi, Sovyetler Birliği ile bir nükleer dünya savaşı olasılığına göre ve ABD'nin güvenliğini ve çıkarlarını sağlamak üzere biçimlendirilmiştir. NATO üyesi ülkelerin savunması ancak bu çerçevede ve bu amaçla yönelik olarak sözkonusudur. Bunun böyle olduğu Türkiye örneğinde açıkça görülmektedir. Bundan dolaydır ki, başında bulunduğu ABD hükümeti de NATO stratejisinden ayrı bir "ulusal savunma kavramı" savını ortaya atma gereğini duymuştur.

* Bununla beraber, NATO'nun Türkiye için en büyük tehlikesi, Türkiye'yi kendi iradesi, hatta bilgisi dışında bir dünya savaşına sokabileceğidir. Emperyalizmin, dünyanın başka bir bölgesinde Türkiye'yi hiç ilgilendirmeyen bir sorundan ötürü çıkarabileceği silahlı bir çatışma ve bunun nükleer savaşa dönüşmesi, topraklarında barındığı ABD ve NATO üslerinden ve dinleme tesislerinden ötürü Türkiye'yi ilk savaş alanlarından biri durumuna düşürecektir.



Polisler, il örgütüne girmek istiyorlar. Ancak polislerin bu çabası partiller ve partil avukatlar tarafından engelleniyor. İçişleri görevliler iki günün gerekeceği de gösteriyorlar: "Gece afiş asmak yasaktır; TIP'iler üzerimize ateş açmışlardır..." Parti yetkililerinin direnmesi üzerine, polisler il örgütüne giremeyeceklerini anlıyorlar. Ancak mizansen henüz tamamlanmamıştır. Daha sonra, sivil plakalı arabaların da itihakı ile, kuşatma tamamlanıyor. Gün doğarken, polisler vasıtalarından iniyorlar, çelik yeleklerini kuşanmaya başlıyorlar. Tabanca ve stenlerin mermi sürdükten sonra binanın kapısını tutuyorlar.

Bu arada TIP'li yetkililer de sürekli olarak diğer "yetkililer"i aramaktadır. Vali, yerinde bulunamıyor. Yerinde bulunan nöbetçi ekipler amrını ise "binayı saran ekibin kendilerine bağlı olmadığını, bunların özel bir ekip oluşturduğunu" anlatıyor. Aynı "yetkililer" polislerin izni olmadan parti binasına girme yetkisi bulunduğunu belirterek durumdaki haberdar olduğunu gösteriyor.

Bir süre sonra, başka yetkililerin duruma el koymasına üzerine kuşatma kaldırılıyor. Olay yerine çağırılan nöbetçi savcıya, binaya sıkılan mermilerin boş kovularla teslim ediliyor. Çeşitli yerlere yapılan başvurular sonucunda "kimsenin birbirinden haberdar olmadığı" türünden cevaplar alınıyor.

Çeşitli yönleri ile, bu operasyon, Türkiye İşçi Partisi'nin ve eylemlerini "anarşi" etiketi ile karalama çabalarının somut bir ününüdür. Ama provokasyon boşa çıkarılmıştır. 20 Mart direnişinin "anarşi" olarak damgalanması nasıl engellenip boşa çıkarılırsa, TIP kampanyasına yönelik oyun da oyuncularının yüzlerine geri çarpılmıştır.

İKİNCİ BİR PROVOKASYON

6 Nisan Perşembe günü ise, yine Türkiye İşçi Partisi'ne yönelik olarak ikinci bir provokasyon sahneye

kondur.

6 Nisan günü, kampanya ile ilgili bildiri dağıtılmı ve afişlemenin yanı sıra, daha önce girişilen provokasyon hareketini de kamuoyuna duyuran partililerden sekizi, Sirkeci'de polis tarafından gözaltına alındı. Bu olay üzerine, olay yerinde bulunan ve çalışmalarını tamamlayan yüzlerce TIP üyesi, "Bizler de afiş yapıştık, bildiri dağıttık, bizi de göz altına alın" diyerek polisin tertibini boşa çıkardılar.

Ancak oyun burada da bitmemiştir. İl merkezine doğru yola çıkan partililerin peşinden birçok polis de Çağaloğlu'na doğru yola çıkmıştı. Takip sonucunda İstanbul il merkezi ikinci kez kuşatıldı. Bu kez amaç, gözdağı vermektir. Çevrede yaratılan terör ve panik havası ile TIP'in eylemlerini karalamak, TIP'i "anarşi yaratıp, polis kızaştırın" bir örgüt olarak kitlelerden tecrit etmeye çalışmaktır. Boşa çıkarılan ikinci oyun da bu oldu.

Polisin bütün çabalarına rağmen, Türkiye İşçi Partisi'nin "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası Ankara'da, Bursa'da, Samsun'da, Ordu'da Eskişehir'de, Adana'da, Amasya'da, İçel'de, Kütahya'da, Balıkesir'de, Hatay'da, Nazilli'de ve başka birçok ilde başlanı ile sürüyor.

Kampanyanın yalnızca ilk gününde Türkiye'nin çeşitli il ve ilçelerinde gözaltına alınan partililerin sayısı, 200'ü aşmıştı. Ama hiç bir gözdağı, hiç bir baskı, hiç bir engelleme, kampanyayı durduramıyordu. Türkiye İşçi Partilileri, antiemperyalist mücadelesinin, ulusal bağımsızlık ruhunun bayrağını yükseltmekten mutlu, görevlerini başında idiler.

MAOCU KOMANDOLAR SAHNEDE

Yayın organlarında sürekli olarak ve utanmadan "Sovyet emperyalizmi"ne karşı ABD'yi ve NATO'yu savunan maocu komandolar, bu ideolojilerinin pratiğe

*Topraklarında NATO ve ABD üs ve tesisleri bulunmaması, Türkiye'nin kendisi için olduğu kadar bölge başı için de bir tehliktir. Bölgedeki sosyalist ülkelerle antiemperyalist ilericiler Arap ülkeleri bu işlerin tehdidi altındadırlar. Bu durum sürdürülemez söz konusu ülkelerle Türkiye arasında karşılıklı güvene ve iyi komşuluğa dayalı dostluk ilişkilerinin tam bir gelişme gösterememesi ve sınırlı kalması doğaldır.

*ABD'nin son aldığı nötron bombasını üretme kararı, NATO üyesi olmanın tehlikelerini daha da artırmaktadır.

İnsanlarla alay edercesine temiz bomba olarak sunulan bu kitle halinde imha aracının Avrupa'da NATO üyesi ülkelerde kullanılacak üzere hazırlandığını ABD yetkilileri açıklamışlardır. Nötron bombasının geliştirilip üretimine girişilmesi, Helsinki anlaşması ile belirlenen yumuşama politikasına ve sürece, detanta aykırıdır, silahlanma yarışını kışkırtıcıdır ve en önemlisi bir nükleer savaşta kullanılacağı ileri sürülmektedir. Oysa herhangi türden nükleer silahlar bir kez kullanılmaya girişilince, başlatılan savaşın dünya savaşına dönüşmesi kaçınılmazdır. Kaldı ki, savaş sınırlı kalacak da olsa ülkemiz nötron bombasının kullanılacağı alanlardan biri olma durumunu koruyacaktır. Türkiye, nötron bombasının üretiminin durdurulması, kullanımının yasaklanması yönünde tutum almalı her hal veyarında bu bombaların Türkiye'ye getirilmesini müsaade edilmemelidir.

*Ülkemizin çok sözü edilen "jeopolitik" durumu, onun NATO blokuna dahil olmasını değil, askeri bloklar dışı bağılantısız kalmasını, tarafsızlığını korumasını gerektirir. Kolektif güvenlik toplumsal sistem farkı gözetmeksizin yapılacak uluslararası konferans ve anlaşmalarda nükleer ve konvansiyonel silahları kapsayacak genel bir silahsızlanma ile sağlanmalıdır.

*Nihayet NATO'da kalınması kendi ulusal savunmamızın gereklilerinin çok üstünde askeri harcamalara ve silah altında asker bulundurulmasına yol açmaktadır. Böylece yurt kaynaklarının büyük bölümü geniş halk yığınlarının gereksinmelerine aykırı yönde kullanılmakta ve askerlik süresi çok uzun tutulmaktadır.

Yukarıdan beri özlettiğimiz bu nedenlerle Türkiye'nin güvenliği ve ulusal çıkarları NATO'dan çıkılmasını emretmektedir. Silahlı kuvvetlerimizin eğitim ve savaş araç, gereç ve silahları bakımından bir dış kaynağa bağlı kalmaması ve yurt savunması gereklilerine uygun bir ulusal savunma kavramının geliştirilip uygulanabilmesi de ancak böyle mümkün olacaktır.

NATO'nun yirmidokuzuncu yılını tamamladığı bugün anlaşmanın öngördüğü üzere bir yıl öncesinden itibaren bulunulacak Türkiye'nin NATO ittifakından ve örgütünden çıkmasını sağlanmasını Türkiye İşçi Partisi adına arz ve talep ederim. Saygılarımla."

Kampanyadan yankılar!

TUTED İstanbul Şubesi yönetim kurulu, Türkiye Yazılar Sendikası ve Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Merkezinin bulunduğu binaya otomatik silahlı timler tarafından saldırısı, bazı kapıların kırılarak arama yapılmaması protesto etti. TUTED İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu, yapılan işlemin demokratik iddiaındaki bir ihtidarın dönemine rastladığına özellikle dikkati çekti.

TUMDER Genel Başkanı Erhan Tezğör ile TUTED Genel Başkanı Aykut Göker ortaklaşa bir basın toplantısı düzenleyerek Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Merkezine yönelik saldırıyı kınadılar.

Moskova Radyosu'nun 4 Nisan günü yayınında Türkiye İşçi Partisi tarafından düzenlenen kampanyaya geniş yer verildi. Moskova Radyosu yayınında, TIP Genel Başkanı Boran'ın NATO'dan çıkılması talebinde bulunduğu, T.Y.R.-Amerikan savunma anlaşmasının feshini istediğine değinildi. Yayın şöyle son buldu: "Behice Boran, kolektif güvenliği, kapalı askeri bloklarla katılmakla değil, sosyal düzenleri ne olursa olsun, bütün ülkeler tarafından barış yolları aranması sağlanış olacağını sözlerine ekledi."

İstanbul'da "Antiemperyalist, anti-faşist, anti-övenist eylem birliği adınla tertip komitesi" imzalı afişler, kentlin çeşitli bölgelerine asıldı.

Türkiye'nin çeşitli il ve yüksek okullarında "NATO'ya Hayır" forumları düzenlendi.

İstanbul'da Meller Kültür Derneği tarafından "NATO'ya Hayır" toplantısı düzenlendi.

Bursa'da demokratik kitle örgütleri, NATO'ya karşı imza toplama kampanyası açtılar.

Son günlerde polislin, Partililere karşı tavırında da bir sertleşme görüldü. Ankara'da göz altına alınan Partililere polis tarafından inşanca yapıldı. Bunlar ilk başta bir "merkezi yönlendime"yi akla getiriyor.

yanıtmayacaklar mıydı? Hemen yanıtılar. Polisin yanı sıra, TIP'in kampanyasına karşı sabotaj eylemleri bir de bu kesimden geldi.

Ankara'da afişleme yapan, Görev satan, bildiri dağıtan partililer polisin baskı ve engellemelerinin yanı sıra, bir de maocu beslemelerin yarattığı kargaşalık ve provokasyon ortamı ile mücadele ediyorlardı. Bu beslemeler, yaratılmak olaylarla, afiş asmayı, bildiri dağıtmayı, gazete satmayı "anarşik olay" olarak damgalamak isteyen gerici güçlere, aradıkları tüm fırsatları veriyorlardı.

"NATO'ya Hayır" diyen partililere, karşı kaidirından ağızlarından salya aktıranak "sosyal emperyalizme hayır" diye sözde cevap veren bu sorumsuz ya da besleme gruplar, "teorik" tahhillerde savunulan ABD'yi ve NATO'yu, caddelerde, kaldırımlarda da utanmadan savunmuş oluyordular.

Aynı soyun başka illerdeki, örneğin Bursa'daki temsilcileri de Türkiye İşçi Partisi'nin kampanyasını göğelemek için ellerinden geleni yapıyorlardı. TIP'in "NATO'ya hayır" afişleri ile donanan bir pano, maocul tarafından hemen tespit ediliyor, afişlerin üzeri sapık sloganlar ve maocu hezeyanlarla kirletiliyordu. Yine Bursa'da, şehrin en kalabalık yerinde, yine aynı soyun temsilcileri Türkiye İşçi Partisi tarafından asılan "ulusal bağımsızlık için NATO'ya hayır kampanyasına katıl" pankartını güpegündüz yakıyorlardı ve bu olayla ilgili olarak kimse yakalanmıyordu. Faşist-polis-maocu işbirliği, açık ünlerini böyle veriyordu.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞI YUKSELECEK

Sağdan ve "sol"dan gelen bütün baskılara, engellemelere ve provokasyonlara karşı, Türkiye İşçi Partisi'nin açtığı "ulusal bağımsızlık" bayrağı daha da yükselmektedir. Bundan sonra da, kampanya süresince, yapılacak mitinglerde, toplantılarda, oturma odalarında, binlerce kişi "NATO'ya Hayır" diyecektir. Baskı ve engellemelerin söknemeyeceği gibi, gerçek bağımsızlığın ve tutarlı antiemperyalist tavır önüne konan sahte pedeler ve birer birer yırtılacaktır.

Yasal haklarını sonuna kadar kullanmak, TIP'ileri hiç bir güç ahıyamayacaktır. NATO'nun kuruluş yıldönümü olan 4 Nisan'da başlayıp, ulusal egemenliğin simgesi TBMM'nin ilk açılış günü olan 23 Nisan'a kadar sürecek olan kampanya, Türkiye'de anti-femperyalist mücadeleye damgasını vuracaktır.

BÜYÜK SERMAYE AP'YE ÇEKİ DÜZEN VERİYOR

Burjuvazinin daha 1974 yılında Vehbi Koç'un Demirel ve Ecevit'e yazdığı mektuplar aracılığı ile dile getirdiği "büyük koalisyon"un gerçekleşmesi için AP'de de somut girişimlere başlandığı görülmektedir. Ecevit'in AP ile koalisyon için öne sürdüğü koşul, yani AP'nin "özgürlükçü demokrasinin kurallarını içine sindirmesi", "yenileşme" hareketi kapsamı içinde herhalde yankısını bulacaktır.

VEDAT PEKEL

Sonbahar'da yapılacak büyük kongre öncesinde, AP içinde çalkantılar su yüzüne çıkmış bulunuyor. AP'nin siyasal yapısına içindeki yerini ve lider Demirel'in konumunu ele alan tartışmalar da giderek kızışıyor. Eldeki ilk veriler, tüm bu tartışma ve gelişmelerin, kongreler öncesi olağan sayılabilecek boyutları aşmış gösteriyor.

AP'nin salt çoğunlukla iktidardığı 1965'ten bu yana sürekli bir gerileme için girmesi, nihayet MC koalisyonlarından sonra hükümetten uzaklaşması bir yandan partinin tabanında rahatsızlıklar oluştururken, diğer yandan bu gerileme burjuvaziyi de endişelendirmektedir.

Burjuvazi için CHP, AP ölçüsünde bir burjuva partisi değildir. AP'nin kesinlikle bir alternatif olmaktan çıkması; CHP'nin katıksız tek alternatif durumuna gelmesi burjuvazi için terace şayan bir gelişme değildir. Hiç olmazsa, emperyalizmin ve yerli büyük sermayenin "ideal çözüm"ü olarak ödenen beri bilinen "büyük koalisyon" yani bir AP - CHP koalisyonu sürekli olarak gündemdedir.

İNAN'IN MURADI...

Büyük sermayenin büyük gözetimi olan böyle bir koalisyonun gerçekleşmesi, bazı "pürüz"lerin giderilmesine bağlı görünüyor. Bu "pürüz"lerin başında da Demirel'in bizzat kendisi geliyor. Muhim genel başkan adaylarından Kamran İnan, 3 Nisan tarihli Tercüman'da "Adalet Partisi" başlıklı yazısında şunları söylüyor:

"Demokrasilerde şahısların, liderlerin değil, millet'in iradesi haklıdır... Demokrasilerde ferdi kilit vedağışmezlik, vazgeçilmezlik yoktur... Demokrasi, "ben"i,



"profesyonelliği kabul etmez... Demokrasilerde istifa, feragat, başkalarına da şans tanıma ve bütün bunların göstergesi olan kamuoyu ibresi dondurulur, yerine çivilenirse, o demokrasi şeklinde kalır canlılığını kaybeder."

İnan açıklar, Demirel'e "artık çekil" diyor. Düşüncesine dayanarak da İngiliz İşçi Partisi ve Muhafazakar Parti'deki lider değişikliklerini gösteriyor.

YAŞAR HOLDING İŞE KARIŞIYOR

Ancak İnan bu konuda tek örnek değil. Asıl kaynaşma, AP İzmir'i örgütünde görüldüğü. Haziran öncesine kadar uzanan istifalar, işten ele çekilmeler, Demirel yanlısı Karşıyaka ilçe gençlik kolu başkanının merkezinde dövülmesi ile yeni boyutlar kazandı. AP yanlısı olarak bilinen Ege'nin "Hürriyet"i Yeni Asır gazetesinde bundan bir süre önce Demirel aleyhinde bir seri yazı yayınlandı. Demirel, bu yazı dizisini hemen ya-

nladı. Mart ayı içinde ise Çeşme'de Yaşar Holding'e ait Altınayunus'ta "Parti Çalışmalarında Yenilikler" konulu, üç gün süren bir seminer yapıldı. Girişimin arındaki el, MC'nin kurulmasında büyük gayretleri olduğu bilinen Yaşar Holding'dir. Gerçekten de gerek yerel seçimler sırasında, Şişli Ertan'ın belediye başkan adayı olmasında ve gerekse

sözü edilen toplantının düzenlenmesinde bu sermaye grubunun büyük emeği geçti. Emeşen, seminerde konuşmacı olarak katılan Ege üniversitesinden profesör Yusuf Vardar ve Kemal Karhan ile Ege sanayi odası başkanlık danışmanı Dr. Aydemir Aşkan'ın, Yaşar Holding ile organik bağlar içinde olduğu, bilinen gerçekler arasında.

46 RUHU VE SOSYAL DEMOKRASİ

AP'ye başkan adayı olarak lanse edilmeye çalışılan Ege bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Şişli Ertan, seminerde ilginç konuşmalar yaptı. AP'yi "sosyal demokrat" bir parti olarak nitelleyen Ertan, seminerde ilginç konuşmalar yaptı. AP'yi "sosyal demokrat" bir parti olarak nitelleyen Ertan, başkan adaylığını kabul ettiğini göstermiş oldu. Daha sonra konuşan Dr. Aydemir Aşkan ise "46 ruhunun dikkatli kullanılmasını"

istemiş ve bu konunun gençleri ilgilendirmediğini söylemiştir. Aşkan "Orta, şimdiki boş kalmıştır. Bu boşluğu meslece, dikkatlice doldurmak gerekir" diyerek, AP'deki yenileşme hareketine bir çerçeve çizmek istemiştir. Kamran İnan da Tercüman'daki yazısında "sosyal ve siyasal gelişmelerin önünden gitmeye mecburuz" derken, "... siyasal hayatımızın önemli meselesi Adalet Partisi'nin kendisini yenilemesi, yeniliğe yönelmesi olmaktadır" görüşünü öne sürmekte ve "yenileşmeden" yana olduğunu vurgulamaktadır.

DEMİREL'İN ŞANSI NE?

Kısaca aktarılan gelişmelerden de anlaşılacaktır ki burjuvazi AP'ye bir çekidüzen verme kararındadır. Yaşar Holding örneğinde görüldüğü gibi yer yer kararını uygulamak için doğrudan müdahalede çekinmemektedir. Gelişmeler iki noktada yoğunlaşmaktadır. AP'yi kendisinin bir hayli yıpratmış "eski ilişkilerinden" görünürde de olsa kurtarmak, AP çevresinde "sol" bir imaj yaratmak ve artık kendileri de bir sermaye grubu haline gelen Demirel ailesini AP'nin bağından uzaklaştırmak. Bu hesapların gerçekleşmesinde en büyük engel Demirel'dir. Ancak bizzat sermayenin desteği ile kendisinin karşısına aday olarak çıkacak kişiyi, kongrede alt etse bile Genel Başkan olarak kalması güç görünmektedir. Üstelik kamuoyunda iyice yıpratmış, Demirel'in, kendi partisinden gelecek güçlü bir muhalefete karşı koyması pek mümkün görünmemektedir.

Sorum gelip AP-CHP koalisyonunda düğümlenmektedir. Burjuvazinin daha 1974 yılında Vehbi Koç'un Demirel ve Ecevit'e yazdığı mektuplar aracılığı ile dile getirdiği "büyük koalisyon" gerçekleşilecek midir? Ecevit'in AP ile koalisyon için öne sürdüğü koşul yani AP'nin "özgürlükçü demokrasinin kurallarını içine sindirmesi", "yenileşme" hareketi kapsamı içinde herhalde yankısını bulacaktır.

"NATO için ulusal bağımsızlığa hayır" kampanyası da açıldı

Geçen sayımızda ilgili yazılarını yer aldığı "Ulusal bağımsızlık için NATO'ya hayır" kampanyası başladı ve başarıyla sürüyor. Türkiye İşçi Partisi demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde olduğu gibi bağımsızlığın savunulmasında da öncülük ediyor.

ABD'ye askerî üs ya da casusluk tesisleri açması için toprak kiralamakta bunca hevesli olunduğu, ekonominin dizginlerini IMF'ye tesliminin ise başarılı olduğu günlerden geçiyoruz. Bütün bunlar da "ulusal savunmamızın güçlenmesi", "ekonomimizin darboğazlardan çıkması" ve en garibi "ilericilik" adına savunuluyor. Kampanyanın önemi de bir kat daha artıyor bu ortamda.

Faşizmin tuzağına düşmemenin "care"si faşizme karşı direnmenek olarak açıklanmıştı kısa süre önce. Şimdi de uluslararası düzeyde yeni bir tuzağa ve "kurtulma" yolunu öğreneceğiz galiba. "Emperyalizmin oyununa gelmek için bağımsızlık ilişkilerine karşı çıkılmamalıdır" diye bir vazo dilersek şaşırmayalım. Çünkü ancak bu tür bir mantıkla açıklanabilecek tepkiler gözlemleniyor.

"Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya HAYIR" kampanyası başlar başlar, NATO'ya evet dercesine baskılarla karşılaşıldı. Adeta bazı çevrelerce "NATO için ulusal bağımsızlığa hayır" kampanyası başlatılmıştı.

Kampanyanın yarattığı tepkilerin büyüklüğü ve çeşitliliği çok eğitimi oluyor. Demokratik sol partinin iktidarında NATO'ya hayır diyenler, ulusal bağımsızlığı savunuların gözetilene alınıyor. Polis tarafından kurşunlanıyor. Bazı "solcu" öğrencilerin afişleri NATO'ya hayır afişlerini özellikle kapatmadan edemiyorlar.

Ancak, kimin kanalına su çektiğini bilmeden gözü bağlı dolap beygiri misali çabalayan grupçukların da, polis baskılarının da, başka oyunların da so-



nu boş. İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi, NATO'ya karşı ulusal bağımsızlıktan yana kamuoyunu güçlendirecek. Sosyalistler antiemperyalist mücadeleyi örgütleme görevini de yerine getirecekler.

NATOCULAR VE MAOCULAR YALAN SÖYLÜYOR

Sıhlanma yarışının körükçüleri NATO'culara maocular, birbirlerini temelze çıkarmak için gerçekleri ters yüz eden bir yalan maksadını çalıştırmıyor. Savaş kıskırtıcılığının maskesi olarak kullanılmaya çalışılan "Sovyetehdidi" masasını kanıtlayabilmek için, Sovyetler Birliği'ni savaş hazırlığı içinde gösteren akli almaz iftiralara başvuruyorlar. NATO'cuların çok NATO'cu kesilen maocular, Pentagon generallerini kızıştırabilmek için, "büyük yalan" söylemekte Goebbels'in ruhuna parmak sürüyorlar. "Aydınlık" adını sahiplenen maocular gazete, 5 Nisan tarihli sayısında Ameri-kan kaynaklarını bile cüret edemeyeceği büyük açıklamalarda bulundu. Gazete, Sovyetler Birliği'nin askeri harcamalarının ABD'den yüzde 30 fazla olduğunu ilan etti. SSCB'de askeri harcamalara ayrılan paranın 3 misli arttığını, uşal gelirin yaklaşık yüzde 20'sinin askeri harcamalara gittiğini öne sürdü. Daha da leri gitti: SSCB'de sanayi yatırımlarının yüzde 60'ının askeri üretime ilgili olduğu, 90 milyonluk çalışan nüfusunun 40 milyonunun askeri üretim alanında çalıştığı yalanını ortaya attı.

Söyeyelim: Sovyetler Birliği'nin askeri harcamaları, ABD'nin askeri harcamalarının dörtte birini hiçbir zaman aşmadı. Son yıllarda, SSCB'nin askeri harcamalarının en yüksek, ABD'ninkilerin ise en düşük olduğu 1972 yılında, birincisi ikincisinin yüzde 23'ü bile değildi. Sovyet askeri harcamalarının üç misli arttığı iddia edilen 1961-1975 döneminde, SSCB'de askeri harcamaların toplam kamu harcamalarına oranı yüzde 12,72'den yüzde 7,9'a düştü. 1970-

1977 yılları arasında SSCB ve ABD'nin askeri harcamalarının gelişimi şöyle oldu:

İştığı (!) söylenen Sovyetler Birliği'nde, bütün sanayi ve inşaat sektöründe, çalışabilir nüfusunun sadece yüzde 38'inin is-

ton'u kuzuşturacak "daha da büyük" yalanlar uydurabilirler. Emperyalizmin işbirlikçilerine yararlanabilmek için yeni

	SSCB		ABD	
	Askeri harcamalar (milyon ruble)	Kamu harcamalarına oranı (%)	Askeri harcamalar (milyon dolar)	Kamu harcamalarına oranı (%)
1970	17,900*	11,6	77,800	39,5
1971	17,900	10,8	77,700	38,7
1972	17,900	10,3	76,400	33,9
1973	17,900	9,7	78,400	31,8
1974	17,600	9,1	85,300	31,1
1975	17,400	7,9	92,800	29,6
1976	17,400	7,5	112,000	31,5
1977	17,200	7,2	118,000	30,8

(*) Bu dönem içinde 1 dolardan değeri 1 rubleden 80 kopyk arasında değişmiştir.

Gördüğü gibi Sovyetler Birliği'nde askeri harcamalar gerek mutlak olarak, gerekse oransal olarak sürekli olarak ezildi. Buna karşılık ABD'nin askeri harcamaları son yıllarda rekor düzeyde ulaştı. 1977 yılında ABD'nin yanısıra İngiltere'de 6,3 milyar sterlin, Federal Almanya'da ise 32,8 milyar DM gibi rekor askeri bütçeler gerçekleştirildi. 1949-1975 yıllarında Türkiye'nin askeri harcamaları 30 misli, Yunanistan'ınki 26 misli, Danimarka'nınki 18 misli, Norveç'in ki 17 misli, Hollanda'nınki 16 misli, Portekiz'in ki 14 misli, Belçika'nınki ise 12 misli yükseldi.

90 milyonluk çalışan nüfus içinde (bu rakam gerçekte 110 milyondu) 40 milyonun "askeri üretim alanında" ça-

tırdam edildiğini de hatırlatmaya gerek var mı? Maocu gazete, 1977 yılında, SSCB'de askeri harcamaların, sadece emeklilik ödeneklerinin ancak üçte ikisi tutarında olmasını nasıl açıklayacak? Ulufe koparabilmek için NATO'cuların eteğine yapışan maocular, Penta-

yeni yöntemler geliştirebilirler. Bitiren bunlar baş ve ulusal bağımsızlık davasına ihanetlerini gizlemeye yetmeyecekler. Emperyalizmin öteki işbirlikçilerine yansın, emekçi halkın önünde hesap vereceklerdir.

Sovyet sosyali-emperyalizmin ve Türkiye (11)

"Ekonomik temelin, yirmi yıllık geçmişi"

- Sovyet nüfusunun Ajansı: "Ekonomik işbirliği ilişkilerin geliştirilmesinde de ilerletilmesi rol oynuyor"
- Rusya arak "Ekonomik işbirliğinden yararlanıyor" diye
- İktisadi biriken (Sovyet) Türkiye'nin Başbakanı Amiral İsmail Hakkı Karay'ın 1967'de Rusya'ya gittiği anında hazırlanıyor
- Ekonomik işbirliğinin temel yolu, emperyalist ilişkilerin tasfiyesi, kendi gücüne dayanarak ve Üçüncü Dünya ülkelerinin müdahalesiyle birleşmektedir

İşgüzar mı değil mi?



Sosyal Güvenlik Bakanı İşgüzar, çok konuşması, ondan da öte yerli yer- sız konuşmasıyla tanınır. CHP Hükümetinin onbirlerinden İşgüzar, geçtiğimiz hafta Ankara Ticaret Odası'na düzenlenen bir seminerde konuşurken bu özelliğini iyice sergiledi. Konu, Bağ-Kur'du. Ancak, İşgüzar Bağ-Kur konuşma- da birkaç cümle söyledikten sonra, son siyasal gelişmeler ve hükümetin duru- muşu ilişkin aklına ne gelirse anlatmaya başladı. İlk söyledikleri, önce dinle- yenler üzerinde bir şaşkınlık yarattı. Ne gereği vardı bütün bunları söyleme- nin? Sırası mıydı? İşgüzar, işgüzarlık ediyordu anlaşılın. İşgüzar, "Türkiye'de ihtilale heveslenenler var. Ama buna fırsat vermeyeceğiz" diyor.

Konuşmasının sonuna doğru, sık sık CHP'yle ve hükümetle bütünleş- tiklerini belirtme gereğini duyan onbirlerden İşgüzar'ın hiç de işgüzarlık etmedi- ği anlaşıldı.

İşgüzar, sözlerini dönüp dolaşık 20 Mart direnişine katılan emekçilere getirdi. "Eğer Türkiye'de birşeyler olursa, önce onlar gider..." Hükümet, 1981 yılına kadar kalacaktı ve kendisine yönelen tavirlara, eylemlere izin ver- meyecekti. Hilmi İşgüzar'ın bu sözlere, salonu dolduran sanayiciler ve tüccarların büyük tezahüratıyla karşılıandı. Bol bol alkışlandı. Hükümetin Sosyal Güvenlik Bakanı İşgüzar da bu alkışların karşılığını verdi: "Hür teşebbüs olmadan hürlü- yetçi rejim olmaz. Hükümetimiz bu konuda inançlıdır. Hürlüyetçi rejimi ko- rumak için, hür teşebbüsü koruyacağız."

Türk-Sovyet ticareti artıyor

Türkiye'nin dış ticareti geçen yıl 4 milyar doların üstünde açık verdi. Aynı yıl Sovyetler Birliği ile yapılan ticarete ise denge 10 milyon dolar ve Türkiye'nin lehineydi. Bu durum, iki ülke arasındaki ilişkilerin karşılıklı çıkar birliğine dayandığını kanıtlamaktadır. Sovyetler'in Türkiye ile ve Türkiye'nin de Sovyetler ile dış ticaret hacimlerini arttırmalarında ortak çıkarları vardır.

Sovyetler Birliği'nde işgücü kıskınıtısı çekilmektedir. Başka bir deyişle işsizlik yoktur ve üretimin daha ileri boyutlarda yükseltilmesinde karşılıklı sorunlar arasında gerekli işgücünü yaratmak gerekmektedir. Bunun çözümü bir yandan işgücü üretkenliğini olabildiğince arttırmaktan, öte yandan da işgücünü kullandığı alanlar arasında kaydırma yapmakta geçmektedir. Kısaça söy- le: Birim üretim için daha çok emek gerektiren alanlardan işgücü çekip daha az gerektiren alanlarda kullanmak. Böylece aynı miktarda emek ile daha çok ürün elde edildiği gibi ortalama üretkenlik de artırılmış olmaktadır.

Bunun doğal bir sonucu olmak gerekir. Daha çok emek gerektiren ürün- ler genellikle tarımsal ürünler, daha az emek gerektirenler ise sanayi ürünleri olmaktadır. Böyle olunca, tarımsal ürünlerde bir kısıtlama ve sanayi ürünle- rinde de bir fazlalık söz konusu olabilmektedir. Bunun dış ticarete yansması, tarımsal ürünler ithalatı ve sanayi ürünleri ihracatı olarak belirmektedir. Türki- ye'nin dış ticaret yapısı gözönüne getirildiğinde, bu durumun Türkiye için bü- yü olanaklar yarattığı açıktır.

Nitekim, Türkiye-Sovyetler Birliği ticareti böyle bir kalıba sahiptir. Bu nedenle, iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi sürekli olarak artış göstermekte- dir. Geçen yıl 196 milyon dolar olan dış ticaret hacminin içinde bulunduğumuz yıl 286 milyon dolar yükseltilmesi konusunda geçtiğimiz hafta içinde yapılan anlaşma bunun bir göstergesini oluşturmaktadır. Burada gözönünde buundurulması gereken başka bir gelişme daha vardır; Türkiye'nin geçen yıl 10 milyon dolar olan ihracat fazlası, bu yıl 12 milyon dolara çıkarılmaktadır.

Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne satması öngörülen ürünler arasında canlı hayvan, dokuma ürünleri, çeşitli tarımsal ürünler, meyva, pamuk ve bazı ma- denler bulunmaktadır. Türkiye'nin satın alacağı ürünler arasında ise deniz ve hava taşıt araçları, kimyasal maddeler ve ilaç, kağıt ve kağıt hamuru, çeşitli makineler, gübre, işlenmiş metal ve elektrik bulunmaktadır. Türkiye'nin satın alacağı ürünler arasında ise deniz ve hava taşıt araçları, kimyasal maddeler ve ilaç, kağıt ve kağıt hamuru, çeşitli makineler, gübre işlenmiş metal ve elek- trik bulunmaktadır. Verilen ilste, başta çizilen çerçeve kapsamında ve iki ülke arasındaki ilişkilerin karşılıklı çıkar birliğinden kaynaklandığının bir ka- nıtını oluşturmaktadır.

NÖTRON BOMBASINI YASAKLAYAN SÖZLEŞME İMZALANMALIDIR

Günümüzde dünya barışının güçlendirilmesine giden yol, herşeyden önce silahlanma yarışının durdurulmasından, özellikle nükleer silahlanmanın önünün açılmasından geçiyor. ABD tarafından geliştirilen ve NATO'nun piyasaya sürmeye çalıştığı "nötron bombası", bugün nükleer alanda silahlanma yarışının durdurulmasını baltalamaya yönelik en güncel tehlike durumundadır. Silahlanma yarışına artık kesinlikle bir "dur" denilmesinden yana olan bütün barışsever güçlerin ivedi görevi, nötron bombasının üretimine geçilmesinde ve bu silahın NATO ülkelerine yerleştirilmesine karşı uluslararası, yığinsal bir direnişi başlatmaya çalışmaktır.

Bütün dünyada ilerici, demokrat ve barışçı güçlerin "nötron bombası"na karşı geliştirdikleri protesto hareketi, son aylarda geniş boyutlara ulaştı. İşçi sınıfının politik ve sendikali örgütlerinden çeşitli kamu kuruluşlarına kadar çok geniş bir yelpazeyi içine alan protesto hareketi, barış davasının milyonlarca insan arasında yeniden güçlü bir biçimde yaygınlaşmasına yol açtı. Yapılabir dokunmadan "sadece" insanları öldürdüğü için "temiz bomba" diye anılmaya çalışılan nötron bombasının insanlık dışımanı yüzü sorgulendi. Bu geniş protesto hareketi, önceki hafta, ABD'deki Carter yönetiminin nötron bombasının üretimine geçilmesine ilişkin kararını ertelemesine yol açtı.

SEKİZ SOSYALİST ÜLKE BİR SÖZLEŞME TASLAĞI ÖNERDİ

Varşova Antlaşması'na taraf olan sekiz sosyalist ülke, geçtiğimiz 9 Mart günü, BM'nin Cenevre Silahsızlanma Komitesi'ne nötron bombasının yasaklanmasına ilişkin bir sözleşme taslağı sundular. Taslağı Silahsızlanma Komitesi'nce incelendikten sonra BM Genel Kurulu'nun Haziran ayında silahsızlanma konusunda yapacağı özel oturumda ele alınması bekleniyor. Bulgaristan, Çekoslovakya, Alman Demokratik Cuhuriyeti, Moğolistan, Polonya, Romanya, Sovyetler Birliği ve Macaristan tarafından önerilen sözleşme taslağı, kapitalist ülkelerde barışçı güçler arasında büyük bir ilgi ve destekle karşılandı. Bu arada bazı ülkelerin hükümet çevrelerine yakın basın organlarında, sosyalist ülkelerin yeni önerisinin dikkate alınması zorunluluğu dile getirildi.

Nötron bombasının üretimini, stoklanmasını, başka ülkelere yerleştirilmesini ve kullanılmasını yasaklanmasına ilişkin sözleşme taslağının gerekçesiyle şöyle özetlendi:

"Bu sözleşmeye katılan devletler, devletlerin ve halkların çağdaş bilim ve teknik kazanımlarının yeni tür kitle halinde imha silahlarının araştırılması ve üretimi amacıyla kullanılmasını önlemek için duydukları derin ilgiyi ifade ederek, özellikle kitle halinde imha araçları alınıldık silahlanma yarışının durdurulmasına yardım etmek isteyerek, nükleer nötron silahının barış ve halkların güvenliği için taşıdığı tehlikeyi ifrak ederek, aşağıdaki konularda anlaşmaya vardılar."

BİRİNCİ VE İKİNCİ MADDELER

Sözleşme taslağının birinci ve ikinci maddeleri şöyle dile getirildi:

"Madde 1- İşbu sözleşmeye katılan her devlet, nerede olursa olsun nükleer

SEKİZ SOSYALİST ÜLKE, NÖTRON BOMBASININ YASAKLANMASINA İLİŞKİN BİR SÖZLEŞME TASLAĞINI BM SİLAHSIZLANMA KOMİTESİNE SUNDULAR. TASLAĞIN, BM GENEL KURULU'NUN HAZİRAN AYINDAKİ "SİLAHSIZLANMA OTURUMU'NDA ELE ALINMASI BEKLENİYOR. BARIŞÇI İDDİALARDA BULUNAN ECÉVİT HÜKÜMETİNİN, NÖTRON BOMBASININ YASAKLANMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME TASLAĞINI AÇIK OLARAK DESTEKLEMESİ, İDDİALARININ İÇTENLİĞİNİN GÖRÜLMESİ İÇİN VAZGEÇİLMEZ BİR ADIMDIR.

nötron silahını üretmemekle, biriktirmekle, geliştirmekle ve kullanmakla yükümlüdür.

"Madde 2-1) İşbu sözleşmenin gözetimiyle ilgili denetim, üye devletler tarafından bu devletlerin emrinde bulunan ulusal teknik denetim araçlarının kullanılması yoluyla ve herkeşin tanınan uluslararası hukuk normlarına uygun olarak gerçekleştirilecektir.

ii) İşbu sözleşmeye katılan devletler, sözleşme amaçları konusunda ya da hükümlerinin yerine getirilmesiyile ilgili olarak ortaya çıkabilecek her türlü sorunun çözümlenmesinde birbirleriyle istisarede ve işbirliğinde bulunmakla yükümlüdürler. Bu maddenin uygulanması için işbirliği ve işbirliği. Birleşmiş Milletler Teşkilatı çerçevesinde gerekli uluslararası prosedürler kullanılarak ve bu teşkilatın tüzüğüne uyularak da yapılabilir.

iii) Başka herhangi bir işbirlikçi devletin bu sözleşmeye kabul edilmiş olan yükümlülükleri çiğnemekte olduğunu belirten bu sözleşme işbirlikçi herhangi bir devlet Birleşmiş Milletler Teşkilatı Güvenlik Konseyi'ne şikayette bulunabilir.

iv) İşbu sözleşmeye katılan her devlet, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Tüzüğü'nün hükümlerine uygun olarak, Konsey tarafından alınan şikayet üzerine Güvenlik Konseyi'nce girişilebilecek soruşturmaların yapılmasına işbirliğinde bulunmakla yükümlüdür. Güvenlik Konseyi, sözleşme işbirlikçi devletlere soruşturma sonuçları hakkında bilgi verecektir."

Nötron bombasının yasaklanmasına ilişkin olarak sosyalist ülkeler tarafından BM Cenevre Silahsızlanma Komitesi'ne sunulan sözleşme taslağının üçüncü ve

dördüncü maddeleri, sözleşmenin süresiz olduğunu ve bütün devletlerin imzasına açık olduğunu belirtiyor. Sözleşme, daha sonra, sözleşmenin imzacı devletler tarafından onaylandığını belirten belgelemler, "depozitör olarak tayin edilen BM Genel Sekreterine teslim edilmesini; antlaşmanın yine BM Tüzüğü'nün 102. maddesine uygun olarak depositör tarafından tescil edilmesini öngörüyor.

Sosyalist ülkelerin, nötron bombasının yasaklanmasına ilişkin bir sözleşmenin BM örgütü çerçevesinde gerçekleştirilmesini öngörmeleri, bütün dünyada ilgiyle karşılandı. Sosyalist ülkelerin, böylece, silahlanma yarışının kontrol altına alınmasını BM çerçevesinden kaçırma girişimlerinin karşısına da güçlü bir engel çıkardıkları belirtiliyor. Sözleşme taslağının, BM Güvenlik Konseyi'nin yetkilerini bütün ağırlardan muaf tutan hükümleri, BM'nin dünya barışının güçlendirilmesindeki rolünün artırılmasına bakımından büyük önem taşıyor.

DÜNYA BARIŞI VE YURT GÜVENLİĞİ İÇİN NÖTRON BOMBASINA HAYIR!

Emperyalizmin halkların başı üzerine yeni bir "demokles kılıcı" gibi indirilmeye çalıştığı "nötron bombası"nın yasaklanmasına için mücadele, bütün barışçı ve demokratik güçlerin güncel, ivedi görevidir. Türkiye'nin barışçı güçleri, başta işçi sınıfı ve onun politik hareketi olmak üzere, bu mücadelede üzerine düşen

onurlu görevleri yerine getirecektir. Türkiye İşçi Partisi'nin başlattığı "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır!" kampanyası, ülkemizin ulusal bağımsızlığı için mücadelemiz, silahlanma yarışına karşı mücadeleye içliçeliğini bir kere daha kanıtlamıştır. Türkiye'nin ulusal çıkarları, nötron bombasının üretimini kesinlikle önlenmesini gerektirmektedir. Özellikle, bu yeni kitle imha silahının topraklarımızdaki NATO ve Amerikan üslerine yerleştirilmesine asla izin verilmemelidir.

HÜKÜMET, NÖTRON BOMBASINA KARŞI ONURLU VE TUTARLI BİR TAVIR ALMALIDIR

Dünya barışından yana olacağı ve ülkemizin haysiyetine yakışacağı öne sürülen bir dış politika, uluslararası kamuoyunun gözünü boyamaya yönelik geçiş girişimlere yitirilmez. Böylesi bir tutum, emle, bu girişimlere ön ayak olanların müddet barışçı kamuoyunun önünde mahkum olmasına ve ulusal onurunu ayakları altına almasına yol açacaktır.

Dünya barışının güçlendirilmesinden, silahlanma yarışının durdurulmasından yana olan her dürüst ve onurlu girişim desteklenmelidir. Ecevit hükümeti, kendisine yakıştırdığı barışçı satırları kentiğin kantiğimize işitorsuna, nötron bombasının yasaklanmasına yönünde kararlı ve ısrarlı bir tutum almak zorunda dır. Sosyalist ülkelerin BM Cenevre Silahsızlanma Komitesi'ne sundukları sözleşme taslağının desteklenmesi, bu yönde atılması gereken vazeçilmez bir adımdır. BM'nin Haziran ayında toplanacak olan özel "Silahsızlanma Oturumu"nda bir konuşma yapacağı haber verilen Başbakan Ecevit'in hükümeti, bu oturumun en önemli gündem maddesini oluşturacak "nötron bombasının yasaklanmasına" konusunda şimdiden inandırıcı bir tutum almadıkça, planladığı her girişim sadece geriye doğru atılmış bir adım olarak kalacaktır. Bunun sorumluluğundan sıyrılmak ise mümkün olmayacaktır.



Carter silah şakırdatarak kimi korkutuyor?

●Weak Forest'ta konuşan ABD Başkanı, ülkesinin askeri stratejisinin yeniden değerlendirilmesiyle birlikte, yeni silah sistemlerinin geliştirilmeye başlanacağını açıkladı. Carter, kanatlı roketlerin üretimi-ne gelişmesi için de emir verdiği-ni bildirdi.

ABD Başkanı Carter, önceki hafta sonunda Kuzey Carolina eyaletinde Weak Forest'ta ülkesinin dış politikası ve askeri stratejisi ile ilgili açıklamalarda bulundu. Carter'in açıklamaları, bundan önceki demelerinden daha değişik ve daha geniş yankılara neden oldu. ABD Başkanı, Sovyetler Birliği'ni "askeri gücünü kullanmak ve yerel çatışmalara müdahale etmekle" suçladıktan sonra, ABD'nin askeri stratejisini yeniden değerlendireceğini bildirdi. Bunun bir kanıtı olarak da, ülkesinde "yeni silah sistemlerinin geliştirilmeye başlandığını" ve "kanatlı roketlerin üretimine başlan-maya için emir verildiğini" haber verdi. Bu arada Amerikan yönetiminin, önümüzdeki bir ya da iki ay içinde, NATO üyesi Batı Avrupa ülkelerine yerleştiril-meye üzere nütron bombası üretimini başlatma kararını ilan etmeye hazırlandığı belli oldu. Beyaz Saray'ın, birkaç hafta içinde, yeni büyük atom uçak gemilerinin yapımına ilişkin bir karar açıklayacağı da basında belirtildi.

Başkan Carter'in Weak Forest'teki açıklamaları, sadece ABD'nin değil, bir

bütün olarak NATO blokunun askeri stratejisinin yeniden değerlendirilmek üzere olduğunu gösterdi. Bu değerlendir-me içinde, yeni nükleer ve stratejik kit-le imha silahlarının üretimi programının başıyattığı anlaşıldı.

Amerikan ve Batı Avrupa basını organlarında Carter'in son demeci üzerine çıkan yorumlar, ABD'nin hazırlandığı yeni girişimlerin saldırgan niteliğini daha açık bir biçimde ortaya koydu. Fransız Le Monde gazetesinde, Carter'in yeni açıklamasının, Sovyetler Birliği'ni korkutmaktan çok, Amerikan silah sanayii çevrelerine, bu arada Beyaz Saray'dan yeterince memnun olmayan ve "silahlarına karşılık yeni kurbanlar isteyen" Pentagon çevrelerine güvence vermek amacıyla yapıldığı belirtildi.

Carter'in, Amerikan yönetiminin ve NATO kurumlarının yeni silahlanma programını halkı göstermek için yeniden ortaya attığı "Sovyet tehdidi" masalı, aynı günlerde ABD Kongresi'ndeki başka tartışmalar sırasında yalanlanıyordu. Senator Mac Govern, ABD Kongre'sine sunduğu bir raporda Afrika kitasin-



daki gelişmeleri ele aldı. Govern'in raporunda, Etyopya-Somali anlaşmazlığı dahil Afrika Boynuzu'ndaki son olaylarda Sovyetler Birliği'nin herhangi bir doğrudan müdahalede bulunmadığı belirtildi. Rapor, aynı zamanda, ABD'deki bazı çevrelerin Afrika'daki bazı güçler üzerine kumar oynayıp kaybetmesinin, Sovyet askeri tehdidinin varlığını kanıtlamaya yetmeyeceğini dile getirdi. Carter'in Weak Forest'teki açıklamaları, Sovyetler Birliği'nde de ABD dış politikasındaki olumsuz eğilimlerin ciddi bir biçimde ön plana çıkması olarak değerlendirildi. "Soğuk savaş - 2'nin dirtilmesine giden yolların döşenmesi" olarak nitelenen demec, silahsızlanma yolunda atılacak hassas adımların baltalanmasına yönelik bir girişim olarak yorumlandı.

Carter'in Weak Forest'teki demeci, SSCB Devlet Başkanı ve SBKP Genel

Sekreteri Brejnev'in biyografisinin ABD'de yayınlanması ile aynı günlere rastladı. Biyografiye Brejnev tarafından yazılan önsözde şu sözler yer alıyordu:

"Uydurma propaganda kampanyalarının körüklenmesi, yeni kütleli imha araçlarının yapımı içindeki hummalı yarış karşılığında birkaç kazanç elde etme girişimleri, sadece ve sadece uluslararası atmosferin bozulmasına ve ilişkilerin gerginleşmesine neden olacaktır. Bundan iki ülkenin halkları da kazançlı çıkmayacaktır."

ABD dış politikasındaki son gelişmeler, savaş kısırtıcılığının, yumuşama ortamını dinamitleme girişimlerinin, gerçek ve tek sorumluların kimler olduğunu yeteri açıklıkla ortaya koymuştur. "Sovyet tehdidi" şantıyla dünya halklarını yeni maceralara sürükleyebileceklerini sananlar, kafalarını dünya barış güçlerinin sert duvarına çarpacaklardır. ●

işte NATO'cuların gerçek yüzü

●Carter'in ayağının tozuyla Türkiye'ye gönderdiği Clark Clifford, CIA'nın bazı ülkelerde yöneticileri öldürtmesinin, ABD'nin güvenliği için kaçınılmaz olduğunu söyledi.

Carter'in ABD Başkanlığına oturur oturmaz özel temsilci olarak Türkiye'ye gönderdiği eski Savunma Bakanı Clark Clifford, geçtiğimiz Çarşamba günü CIA ile ilgili açıklamalarda bulundu. CIA'nın kurucularından olan Clifford, Amerikan Senatosu'nun Haberalma Komisyonu'nda konuştu. Clifford, CIA'nın bazı ülkelere yöneticileri öldürmesi ve hükümetlerin düşürülmesi yönündeki faaliyetlerinin yasaklanması, ülkenin güvenliği açısından sakıncalı olacağını söyledi.

Clark Clifford, ABD Senatosu'ndaki konuşmasında, CIA'nın, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana İtalya ve Fransa'da yapılan suçlarında etkin girişimlerde bulunduğunu da söyledi. Sözkonusu ülkelerde komünistlerin hükümetlere katılımının bu girişimlerle önlenemediğini açıklayan eski CIA yöneticisi şöyle dedi: "Böyle yapmasaydık bugün Avrupa'nın sınırlarını şimdiki kadar çok değişti olurdu."

Carter'in geçen yıl Ocak ayında Ankara, Atina ve Lefkoşe'de "bilgi toplamakla" görevlendirildiği Clifford'un açıklamaları, ABD'nin dünya politikasının amaçlarını bir kere daha açığa çıkardı. Clifford'un sözleriyle, ABD dış politikasının, başka ülkeleri egemenliği altında tutmaya, o ülkelerin içişlerine karşı

maya, bunun için gerekirse adam öldürmeye yönelik olduğu yeniden belgelendi. Clifford, NATO'nun Avrupa kıtası üzerindeki egemenliğini korumunun, ABD dış politikasında birinci sırayı tuttuğunu açıklamıştı. Clifford, böylece, bütün NATO'cuların kimliğini de açığa vurdu.

Eski Savunma Bakan'ının CIA ile ilgili açıklamaları, sadece TRT büntelerinde yer aldı. Associated Press Ajansının bütün dünyaya yaydığı haber, TRT çalışanlarının dışında, yerli basın organlarının hiçbirinde ilgi görmedi. Büyük ve küçük basın organları, Türkiye ile ABD arasında yeni başlılıklar anlaşmalarının hazırlandığı koşullarda, ABD dış politikasının gerçek niteliğini ortaya koyan açıklamaları gizlemeyi yeğ tutular. Böylece, ABD ile yeni anlaşmalar yapmaya hazır. "İlme" "gölgelene"ye" çalıştılar.

CIA ve emperyalizmin diğer casusluk örgütleri, başta NATO olmak üzere, emperyalizmin saldırı ve tahakküm araçlarının birer yan kuruluşundan başka bir şey değildir. Türkiye'yi NATO ve CEN-TO gibi sızdın bloklarına bağlayanlar, emperyalist casusluk örgütlerinin ülkemizle giriş vizesini imzalamasının da sorumluluğunu taşımaktadırlar. Faşist emperyalizmin kaynakları merak ediliyorsa, emperyalistlerle oturlan pazarlık masasının karşı koştığına bakmak yeterlidir. Bağunsuzlukta ve demokrasinin yana olduğunu ileri sürenler, gerçek suçlarını, emperyalizmin saldırı örgütlerine ve onun casusluk kuruluşlarına karşı alacakları tutumla vereceklerdir. ●

KIPRIYANU YÖNETİMİ SEDAT'A DIYET ÖDEMEMEYE HAZIRLANIYOR

Geçtiğimiz Şubat ayında Kıbrıs'ın başkenti Lefkoşe'de Hilton oteline bir basın düzenleyen iki Filistin direnişçisinin duruşmaları tamamlandı. Duruşma sonunda Samur Muhammed ile Hüseyin Ali'nin 1 Haziran'da idam edilerek cezalandırılacağı açıklandı.

18 Şubat'taki baskından sonra iki Filistin'li, kendilerine Kıbrıs hükümeti tarafından tahsis edilen uçakla Ada'dan ayrılmışlar, ancak daha sonra yeniden Lefkoşe havalanına dönmek zorunda kalmışlardır. Havaalanındaki uçağa karşı, Sedat'ın Kıbrıs Cumhuriyeti'nin hükümlerini çiğneyerek giriştiği komando baskını, hükümet kuvvetleri tarafından püskürtülmüştü. Olay üzerine Sedat hükümeti Kıbrıs Cumhuriyeti ile diplomatik ilişkilerini kestğini açıklamıştı.

Kıprıyanu yönetiminin özel olarak kurduğu mahkemenin Filistin'li direnişçiler hakkında verdiği "İdam" kararı, Lefkoşe hükümetinin Sedat'a bir diyet ödeme hazırlığı içinde olduğunu gösterdi. Kıprıyanu yönetimi, Kahire'deki emperyalizmin ve sionizmin işbirlikçisi Sedat'ın baskılarına boyun eğerek, Filistin kurtuluş hareketine sözde bir gözdağı vermeye çalıştığını belirtti.

Kıbrıs hükümetinin, Sedat'ın "Entebbe" özentisibaskın girişimine karşı aldığı kararlı tutum, dünyadaki bütün barışçı güçlerin kesin desteğini kazanmıştı. Bugün ise özel mahkemenin kararı, barış ve demokratik güçlerinin kesin protestosu ve nefretle karşılanacaktır. Bireysel terör eylemlerinin Filistin halkının davasını zafere yaklaştırmayacağına kuşku yoktur. Fakat sözde mahkeme kararlarının arkasına gizlenen misilleme terörü de, Filistin'in yiğit halkının mücadelesini durduramayacaktır. Durdurabileceğini sananların yeri, sionist gericiğin yanındadır.

İSVEÇ SOSYALİZMİ VEYA SOSYAL DEMOKRATLARIN ÇIKMAZI (2)

AHMET ARAS

İşçi ve ücretlilerin, ücretlerinin yüzde elliyekim dolayaz vergi olarak alınıyor. Buna ilaveten İğneden otomobile kadar her türlü mal ve hizmetten alınan yüzde 23 istihlak vergisi var. Günlük hayatta kullanılan belli bazı araçlardan ayrıca ekstra vergiler alınır. Bir de sigara tütün ve ispiritolu içkilerden alınan ekstranın ekstrası bir vergi var ki, 5 milyar 495 milyon kronla devlet bütçesi gelirinin yüzde 6.7'sini teşkil etmektedir. Bahse konu bütün bu dolayaz, dolaylı vergiler gözününe alındığında, işçi ve ücretlilerin gerçek gelirlerinin diğer emsal ülkelerle göre hayli aşağı düzeyde olduğu görülür. Ortaya çıkan her yeni açığa karşı devlet, yeni yeni vergiler keşfeder. Bu ağır vergi yükleri altındaki emekçi kitleler için yaşam çekilmez bir hal alıyor.

170 yıldan beri savaş dışı kalmış, hasta komşuları olmak üzere hiç bir ükyle sınırsal, toprak ve başka bir sorunu olmayan İsveç, fert başına düşen askeri harcama bakımından dünyada birinci sırayı işgal ediyor. Bu harcamaları "muhtemel bir soyet tehlikesi"ne dayandırarak haklı göstermeye çalışıyor. İsveç sistemini biraz yakından gözleyen kimseler, gerçek sebebin bu olmadığını, askeri araç siparişleri yoluyla firmaların fon aktarmak ve firmaların daralan pazar alanını genişletmeye dayalı bir politikayla güdüldüğünü görür. "Viggen" satış uçakları projesi hikayesi pek çok sayıdaki örneklerden sadece biridir. Devlet, Saab firmasına "Viggen" adlı bir satış uçağı yapımı için sipariş veriyor. Firmayı peşin ödeme yapıyor. Sonunda proje flyaskoyla sonuçlanıyor ve devletin verdiği 35 milyar kron da havaya gidiyor.

Krizden geçen her firma devlete koşuyor. Devlet de hazır gibi yardımcı oluyor. Yüzümilyonları, milyarları bir bardak su içiren eder gibi sunuyor firmaların emrine. Faizsiz veya çok düşük faizli borç çekilene. Krizden çıkamama durumunda firma tasfiye gördüncede in çekim edilen paralarını üstüne bir tas su içirmekten başka yapılacak bir şey kalmıyor sonunda.

Bu fedakarlığa devlet, her zaman yalnız vergi kaynaklarından karşılama imkanıyla yetiyor firmaları tabii. Vergi kaynakları yetersiz kalınca birikmiş emeklilik fonlarına el atılır. 1976 yılında yalnız emeklilik fonlarından firmalara aktarılmış olan kredi miktarı 15 milyar kron dolaylanıdır. Firmaların dolayaz, dolaylı fon aktarma politikasına hükümet, firmaların gerekli kâr (!) sağlanmaması durumunda istihdam edilmemiş işçilerin işlerini kaybedeceği ve dışarıya kârı taşıyıp yapamaması sebebiyle de ülkenin gelir kaybına uğrayacağı gerekçelerine dayanıyor.

Firmalar yeni üretim teknikleri uyguladıkça işçi çıkarmaya yoluna giderler. Hükümet - sözde - işçilerin işten çıkarılmaması için firmaların pazarlığıdır. Firmaların istihdam fazlası olduğunu söyledikleri işçileri çalıştırmaya devam etmesi halinde hükümet, düşük konjonktürün önemli boyunda bu işçilere ödenen ücretin yüzde 80 veya 90'ının bizzat devletlere üzere pazarlığıdır. Sonunda bu rakamlar arasında bir anlaşmaya varılır. Sade İsveç vatandaşları da bu işten memnun kalır. Sosyal demokratlar şartlandırmak, varılan bu nefes sosyal demokratlar çözümleri insanın tüzaaz etmesi özel firmaların imtiyazlarına tepki göstermesi söz konusu değildir.

SOSYAL DEMOKRATLARIN "SOSYALİZM" ANLAYIŞINA BİR ÖRNEK

1976'da İspanyol sosyal demokratların desteklemek için tüm Avrupa'daki sosyal demokratların katıldığı bir kampanyaya şılmıştı. İsveçli sosyal demokratların başını çektiği kampanya arasında Stokholm'deki LO (İşçi Sendikaları) merkezine uğramıştım. Binanın geniş bir salonunun duvarları çeşitli slogan, pankart ve resimlerle kaplanmıştı. Duvarların birine asılı büyük bir İberik haritası üzerinde tavanına bindirilmiş Cunhal (Portekiz K.P. Başkanı), İle onun birzerisinde kaplumbağaya bindirilmiş Soares'ın (İspanyol S.P. Başkanı) resimleri vardı. Kızılbayrak, üzerindeki "sosyalizm" sözcüğüyle hedef olarak önlere kondu. Acelelikten etrafı kırıp dökmüş halde tavan üstünde koştu. Cunhal'a arkadaşları Soares, etrafını reform yapma anlamında - onara düzeltmelerken, "Hey Alvaro, acele etme öyle, etrafı kırıp yıktığın gibi kendin de düşmek üzeresin" diye sesleniyor.

Kendilerinin de sosyalizmi hedeflediklerini söyleyen sosyal demokratlar, bilimsel sosyalizmle kendi "sosyalizm"leri arasındaki farkı böyle göstermeye çalışıyorlar. Marksistler "aceleci" ve "yıkıcı", kendileri de "yavaş" ama "yapıcı" bir şekilde "sosyalizm"e doğru ilerliyor. Yarı yüzyıllık sakince bir yürüyüşten sonra "hedefin" aynı uzaklıkta mesafeyi koruduğu görülünce de ortaya atılan "Mekdner Projesi" önerisiyle 50 yıllık bir süre daha istiyorlar. LO'nun önerisi olarak Sosyal Demokrat Partisi'nin son kongresine getirilen Meldner Projesi şöyle özetleniyor: "Bellirli bir düzeyde üzerinde karar sağlayan şirketlerin vergi öncesi kârlarından her yıl ayırdıkları bir pay, özel fonlarda toplanacak ve işçiler bu fon ortasında çalıştıkları şirketin sermayesine ortak olacaklar. Fonların sermayesine oranı her yıl büyüyeceğinden (kâr ve fon paylarının büyüklüğüne göre değişecek) 30 İle 50 yıl içinde bir süre sonunda işçiler, şirket sermayesinin çoğunluğunu ele geçirecekler. Böylelikle özel sermaye giderek kolektif sermayeye dönüşecek ve sosyalizm gerçekleşecek." (Ş. Alpay, a.g.t. s. 13)

Son yıllarda LO'nun muhafazetne rağmen kanunsuz grevlerin çoğalmas karşısında sosyal demokratlar bu aldatmacaya baş vuruyorlar. Öneri üzerinde uzun uzadıya şekill tartışmalar yapıldı. İşverenlerin bir kısmı - sözde - karşı çıkıyor, bir kısmı uygun görüyor. Sağcı partiler bir yandan uygun görüyor, bir yandan sert eleştiriler yapıyor. Sosyal demokratlar biraz savunuyor, biraz savunmuyor. Tameski Türkmenlerin Beylik sohbeti hikayesi. İki keçi, bir inek sahibi Zaloğlu Memmet, arındaki mayıs sepetiyle basmalıca doğru yürürken, küllüğünde sepetiyle durmuş olan komşusu Baloğlu Hikmet'e seslenir:

- Sabahşerifler hayrola Hikmet Bey, keyifliydin yine bugün.

- Sağol Memmet Bey, sen de öyle görünüyorsun.

- Namlan daha başka Hikmet Bey?

- İlylyim, sen namlan, İlylin inşallah Mehmet Bey.

Bu mınval üzere sürüp gider beylik sohbeti. Karşılıklı olarak "Bey"liği benimseyince üstedeki rolü oynayabilir inşallah.



Yabancı kadın işçi. buluşçılıktan fabrika işçilerine yüklenmiş.

İSVEÇ TEKELLERİNİN DİŞ YATIRIMLARI VE YABANCI İŞÇİLER

Kapitalist diğer Batı Avrupa ülkeleri gibi İsveç de yabancı işçileri yapamıyor. Sömürü sistemi mekanizmasının üç ayagından biri yabancı işçilerdir. Sifir sosyal mallyeyle üretimin en ucuz kalemi teşkil eden yabancı işçiler, ekonominin kriz dönemlerinde sübabı zafisi görürler. Yerel seçimlerde yabancı işçilere o hakkı veren ilk ülke İsveç oldu. Genel seçimler için de o hakkı verilmesi için sosyal demokratlarca hazırlık yapılmakta, bir takım girişimlerde bulunulmaktadır. Bununla sosyal demokratlar, gittikçe daralan oy tabanlarını ikinci sınıf proletaryaya durumundaki yabancı işçilere dayanarak genişletmeyi amaçlıyorlar. Son yıllardaki ekonomik kriz üzerine Türkiye başta olmak üzere, bazı ülkelerden gelecek kimselere İsveç kesinlikle sınırları kapadı. Bu ülkelerden Türkiye olarak dahi İsveç'e gitmek isteyenler, önceden İsveç elçilik ve konsolosluklarından vize almak zorundadır. Fakat ucuz işçicine İsveçli kapitalistlerin ihtiyacı olduğu zaman, sözde insani sebeplerle, İsveç yabancı işçilere kapıları ardına kadar açarak "politik göçmen" kabul etmektedir. Bugün İsveç'te 600 bin civarında yabancı işçi var. Bunun 400 binden fazlası Finlandiyalı. Uzun yıllardan beri Finlandiya İsveç'in ucuz işçici pazarı durumundadır.

Volvo, SKF, SAAB-Scania, ASELA, LM Ericson, Electrolux, Bonnier AB, Granges, Shanska Cement, Stora Kop-

parberg, Alfa-Laval, Sandvik, BPA, Atlas Copco, Uddeholm ve AGA başta olmak üzere çok sayıda İsveç firmaları dünyanın dörtbir yanına yayılarak diğer emperyalist ülkelerin tekelleriyle birlikte bir sömürü ağı kurmuşlardır. Bu tekelilerin yurt dışında faaliyet gösteren 2456 yabancı firması (dotterbolag) 381 bin işçi istihdam etmektedir. Bunlardan en büyük 20 firmanın (tekel) istihdam ettiği toplam işçi sayısı, 272 bindir. En büyük 20 İsveç firmasının (yurtiçi-yurtdışı) istihdam ettiği toplam işçi sayısı, 1975 yılı istatistiklerine göre 554 bindir. Yine söz konusu en büyük yirmi firmasının yurt içinde yaptığı satış miktarı 25 milyon kron (toplam satışlarının yüzde 30,1'i), yurtdışında gerçekleştirdiği satış miktarı ise 58 milyar kron (toplam satışlarının yüzde 69,9'udur. Burada yurtdışı yatırımlarındaki kâr oranlarının çok yüksek olduğu açıktır. Fakat bundan da önemlisi, İsveç toplumunu döndüren çarkın, dıştan aktarılan taşına su olan bu dış satışlardır. Bu kanallardan herhangi birinin ufak bir arıza göstermesi, İsveç toplumunu bir anda karaya oturtan bir gemi durumuna getirir. Bu konumıyla dünya emperyalist sisteminin ayrılmaz bir parçası olan İsveç, uluslararası plandaki genel politikasıyla da emperyalizmin çıkarlarını titizlikle gözetebilir. Ama yürütülen emperyalist politikasını kendi payına düşen kısmını çok daha üstünlüğe, şeytana çok çıkartacak biçimde ince metodlarıyla yapar.

(*) 1 kron 630 kuruştur.

(DEVAM EDECEK)

Tan Oral'ın «büyük türkiye»si

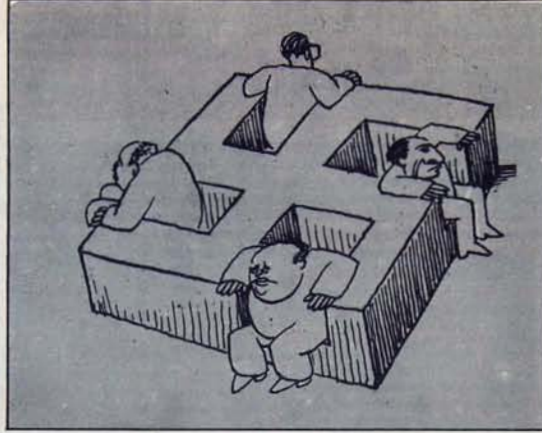
NEZİH DANYAL

Tan Oral'ın faşist MC döneminde gazete ve dergilerde yayımlanan çizgilerini topladığı kitabın ismi. "Büyük Türkiye". Çizgilerini topladığı diyorum çünkü karikatür olmayan, alt yazılardan da anlaşıldığı üzere dönemi yansıtan desenler de var. Ait yazısı bulunan çizgilerin olması buradan geliyor. Kitap kapitalizmin ekonomi politikası ile başlıyor. Sonra MC "Büyük"lerinin yaptıkları "Büyük": hizmetler kitabını ikinci bölümlü oluşturu. "Karikatürün klasiği" dediği, biraderleri ve yeğeniyle Demirel, tank, top ve ağır sanayi hamlesiyle "Karikatürün renklisi" Erbakan, iki sayfadan fazla konu edilemeyen "Karikatürün renksizi" Fevziye, baba yadigar silahları, kurtarılan, "Karikatürün sıyahı" Türkiye'nin "Büyük Türkiye"yi nasıl yönettikleri sergileniyor. Daha sonra da TRT, basın, yayın, eğitim, adalet, dış politika, seçimler ve "özel istek üzerine" 2. MC bölümleri yer alıyor. İçindekiler sayfasından sonra konulmuş karikatürde "Faşizmden korkma geç kalmaktan kork, erken teşhis toplum kurtarır." diyor Tan Oral.

Aslında Tan Oral teşhisi koymuş. Kitapta görüldüğü gibi "ur" bütün vücuda yayılmış. Apaçık görülüyor. Tan Oral'ın uyarısı "ur" bedenlerinde duymayanlara, duyup da ses çıkarmayanlara sanırım. İhan Selçuk önsözde "1960-1970 kuşağının önde gelen sanatçısıdır Tan Oral. Bu kuşak bilinçle yetişmek mutluluk ve olanaklarına kavuşmuştur. Çünkü 27 Mayıs patlamasıyla başlayan bir uyanış dönemi yaşadı. Evrensel devrimci kültürün yurt gerçekleriyle birlikte algılanması bu döneme toplumsal rengini verdi." diyor.

Doğrudur. 1960-1970 dönemi çizimleri gerçekten bilinçle, yetişme olanağını buldular. Ancak karikatürü olarak, yayın olanaklarının kısıtlı olması nedeniyle çok zor dönem yaşadılar.

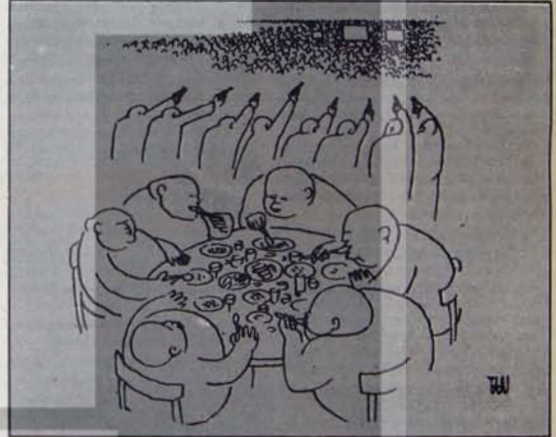
27 Mayıs'tan sonra devrime övgü yazan, çizen mizah dergileri bir bir kapandı. Sonra da gazeteler karikatürcülere kapılarını kapattı. Günün usta karikatürcüleri reklamcılık ve çizgi film gibi işlere yöndeldiler. O günlerde karikatüre başla-



yanlar için hiç de elverişli bir ortam değildi. Neden böyle oldu? Nedenler mizah geçmişimize bakıldığında görülüyor. Bir baskı döneminde mücadele veren mizah dergisi baskı dönemi bittikten sonra konu bulamaz, daha ilerici nitelikte mizah yapamaz da yine geçmiş baskı dönemini eleştirir ya da yeni yönetime övgüler dülzerse o dergi önemini yitiriyor ve bir süre sonra da kapanıyor. Karikatür için de aynı durum söz konusu. İkinci, karikatür izleyeni bilinçlerken karikatürcü izleyenin gerisinde kalıyor, önceden yaptıklarını yineliyorsa karikatür önemini yitiriyor ve izleyen den kopuyor. Üçüncü ve en önemli neden, kapitalizm geliştikçe gazete patronlarında da sınıf bilinci geliyor. Sınıfsal çıkarlarına ters düşen, ilerici nitelikte karikatürler istemiyorlar. Yaşamını sürdürmeyen bir kaç dergi dışında koca on yılı bir tek Akbaba dergisi doldurdu. Toplumsal uyanışa ilgisiz, ilerici niteliği olmayan, geçmişte yapılan mizahı sürdürerek. Kapanmamasının nedeni tek olu-şu, karşısında başka dergi olmayışındandı.

1960-1970 kuşağı daha çok kendine

karikatür çizerek gelişti. Bu, şu demek: Çizdi. Çizdiklerini bir yana koydu, yeni konular aradı. Onları da çizip bir yana koydu. Yayımlama olanağı olmadığı için elinin altında güncelliğini yitiren bir çok



karikatür birikti. Karikatür izleyene ulaşmadığı zaman görev yapamaz, gelişemez. Bir yolu vardı, sergi açmak. 1960 larıda yapılan da büyüdü. Kişise çabalarla açılan tek tük sergiler.



1960'ların sonuna doğru sendika ve derneklerin çıkardıkları yayın organlarında görünmeye başladı karikatür. Karikatürün işlediği konular ve tipler yeniydi. İşçi sınıfının konu edildiği, emperyalizmin, kapitalizmin eleştirildiği karikatürlerde işçi ve patron tipleri yer alıyordu.

12 Mart faşizminden sonra karikatür gazete ve dergiler de yerini buldu. Buldu ama bu kez de sınıfsal çıkarlarını iyi bilen patronu karşısında buldu. Tüketim ekonomisini körükleyen Amerikan tipi mizah istiyordu patron. Amerikan "Mad" dergisi örneği. TV'deki reklamların reklamını yapan, TV dizilerinin mizahını yaparak okuru TV seyretmeye zorlayan mizah istiyordu. Kadın 'mal'dı patronun gözünde, bol çıplak kadın mizahı yapılmalıydı. Okur işten gözünü açtığı an "mizah afyonuyla" yeniden uyumalıydı ki gözü kendi çıkarlarına ilişkin başka şeyler görmesin. Mizah patronun sınıfsal çıkarları için yapılmalıydı.

İşte yukarıda özetlediğimiz koşullarda yetişen ve "karikatür" çizen karikatürcüdür Tan Oral. Bu koşullarda bakılmıştır MC Faşizmine "Büyük Türkiye" kitabında.

Önsözde denildiği gibi bu karikatür kitabına - faşizmin belgesi olmasına karşın - bugün belge olarak bakılamaz. Faşizm güncelliğini koruyor. Bugün için "Büyük Türkiye"den faşizmin ne oldu-

GERCEKÇİ
TİYATRO
SÖZLÜĞÜ

aziz çalışmalar

Türkiye'de ilk kez,
maddeci dünya görüşüyle,
"ansiklopedik sanat ve kültür"
sözlüğü niteliğinde, Türk ve Dünya tiyatrosu.

● kültür yayınevi

Doğıtım: GE-DA (Genel Doğıtım)

yeni çıktı!

ğunu merak edenlerin alacağı dersler, faşizme karşı mücadele verenlerin çıkaracağı sonuçlar olabilir.

Yıllardan beri karikatürcüler için "Durgun, düşünceli, az güler, az konuşur" gibi tanımlar kullanılır. Bu tanım, karikatürcü tanımının "klasiği" oldu. Cemal Nadir için "nadir güler", Turhan Selçuk için "az konuşur, az güler" diye yazıldı. Bu tanımlar "karikatürcü olmak için az konuşup, az gülmeli" ya da "Karikatürcüler asık suratlı, sürekli düşününce somurtan kişiler" yarısını getiriyor. Büyük Türkiye'nin önsözünde de "Durgun düşünceli insandır Tan oral, şimşek gibi çakmaz, ama aydınlıktır, kahkaha atmaz, güllümsür çoğunlukla ve acıyla..." deniyor. Tanıdığım kadıyla Tan Oral sık sık kahkaha atmıyorsa da gülen, güller yüzü insandır. Turhan Selçuk'u tanıyınca şaşırılmıştım. Anlatıldığı gibi ya da benim kafamda oluşturduğum gibi asık suratlı değildi. Güler yüzü, konuşkandı. Karikatürcüler karikatür için "gülen düşüncenin, gülmeyen düşünceye karşı bir silah olduğunu" söylerler. Gülen düşünce ile uğraşan niye güler yüzü olmasınlar, gülmelerini

FRANSA'NIN EN BÜYÜK SENDİKASI OLAN CGT (Genel İş Konfederasyonu) TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSLARARASI BÜLTENİN 20 OCAK - 17 ŞUBAT TARİHLİ 1736. SAYISINDA, DİSK'TEKİ GELİŞMELERE DE YER VERİLİYOR. CGT'NİN ULUSLARARASI İLİŞKİLER DEPARTMANI TARAFINDAN HAZIRLANAN BÜLTENDE, DİSK'İN TÜRKLER EKİBİ TARAFINDAN "ANARKOSENDİKALİZME SÜRÜKLENDİĞİ" BELİRTİLİYOR. SOSYALİSTLERİN DİSK'TEN TASFİYESİ, CHP İLE İLİŞKİLER VB. GİBİ KONULARA DA GENİŞ YER VERİLEN "DİSK'İN OLAĞANÜSTÜ KONGRESİNDE" BAŞLIKLI YAZI-NIN TAMAMINI OKURLARIMIZA AYNE N SUNUYORUZ:

İlerid sendikalar konfederasyonu (DİSK) olağanüstü kongresini 22-27 Aralık 1977'de İstanbul'da yapmış ve 10 yıldan bu yana örgütüm başında bulunan Kemal Türkler'in yerine Başkan olarak Abdullah Bağtirk'ü seçmiştir.

Türkler'le birlikte yönetim kurulu ve yürütme kurulundaki ekibi de eski dışı bırakılmıştır.

Yeni Başkan Abdullah Bağtirk, aynı zamanda kamu hizmetleri işçilerinin sendikası (Genel-İş)'nin başı, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)'nin de eski milletvekilidir.

Sözkonusu değişiklikler Türkiye'deki ilerici sendikal hareketin geleceği ile ilgili çeşitli yorumların ortaya atılmasına yol açmıştır. Bazı yoruncular bu değişikliği soldan merkeze doğru bir kayma olarak görürken, bazıları da bunu Türkiye'deki sendikal hareketin birliği yönünde atılan yeni bir adım şeklinde yorumlamaktadırlar.

Gerçekte, DİSK'in Temel İlkeler Deklarasyonu, olağanüstü kongresin on yıldan bu yana izlenen sınıf savaşçı çizgisini sürdürmeye kararlı olduğunu göstermektedir.

Bununla birlikte, yeni yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun CHP yanlı olmaları sınıf savaşçı çizgilerinin sınırlarını uzatmaya doğru kaymalarına olanaklı düşündürmektedir.

Özellikle, Ecevit tarafından bir sosyal demokrat hükümetin kurulmaması sonra, DİSK'in yeni liderlerinin, konfederasyonu her zaman sosyal barışın şampiyonluğunu yapan görüşlerini ve giderek bir merkez-sol hükümetine destek olmasını sağlamak amacıyla büyük burjuvaziye önemli tavizler veren Ecevit'in hizmetine sokabileceklerini düşünme mümkün görünmektedir.

SOSYALİSTLERİN DİSK'TEN ATILMALARININ KISA TARİHÇESİ

DİSK, 1967 yılında, bugün hâlâ ABD sendikal hareketinin etkisi altında bulunan Türk Sendikalar Konfederasyonu (TURK-İŞ)'nin sınıflararası işbirliği politikasına karşı bir tepki olarak kurulmuştur. Yeni konfederasyonun kurucuları maden, lastik, gıda ve bakan ke-simlerindeki dört ilerici sendika olmuştur. Sözkonusu dört sendikadan liderleri, 1962 ile 1971 yılları arasında tek sosyal parti olan Türkiye İşçi Partisi (TİP)'in kurucuları arasında idiler.

DİSK sınıf savaşçı üzerine temellenen, TİP'i destekleyen ve sosyalist bir Türkiye gerçekleştirmeyi amaçlayan bir politika izledi.

Günden güne derinleşen sınıf çelişkileri ve emekçi sınıfların artan sınıf bilinci sayesinde DİSK çok kısa sürede özellikle özel sektördeki emekçiler arasında büyük etkinlik sağlayarak 1970 başlarında 500.000 üyeliik bir düzeye ulaşmıştır.

DİSK'in hakim sınıflar çıkarları ve Ecevit'in uzlaşmacı sosyal-demokrat hareketi için ciddi bir tehdit olduğuna gören hakim sınıflar ve Ecevit, her ikisi de, DİSK ve ona bağlı sendikaların sosyalist liderlerini saf dışı bırakmak imkânlarını aramışlardır. 12 Mart 1971 askeri müdahalesi onlara bu şans vermiştir. TİP, 1971'de kapatılmış ve tüm

liderleri tutuklanarak 15 yıl hapse mahkum edilmiştir.

CHP, bu baskıdan yararlanarak, hemen hareket geçmiş ve DİSK'in yönetimi ve danışmanlık kadrolarına kendi adamlarını sokmuştur.

Diğer taraftan, Türkler'in iktidazlı tutumu da CHP'nin DİSK'e azma ve orada kontrolünü artırma girişimlerini kolaylaştırmıştır. TİP'in liderlerinin ağır hapis cezalarına çarptırılmasına rağmen, DİSK Başkanı Türkler ve ekibi, TİP'in üyelioldukları halde, her türlü mahkumiyetten kurtulmuşlar ve baale tehlikesini önlemek amacıyla, sosyal-demokrat bir politika izlemeyi kararlaştırmışlardır.

Bu kayma, önce Türkler'in söylev ve konuşmalarında, sonra da DİSK'in 1975'de yapılan kongresinde kendini göstermiştir. Türkler ve ekibi DİSK'in kayıttaz ve şartsız CHP'yi destekleyeceğini açıklamışlardır. Kongre'den sonra, Genel-İş ve Otel ve Lokanta İşçileri Sendikası (Oleyis) gibi bazı büyük sosyal-demokrat sendikalar Türk-İş'ten çıkarak, DİSK'e bağlanmıştır.

Böylece, DİSK bünyesindeki sayısal oran köklü bir biçimde değişmiştir. Örneğin sosyalizme yönelmiş bir sendika olan Maden İşçileri Sendikasının 60.000 üyesi bulunmasına karşılık, sadece Genel-İş 100.000 üyesi temal ediyordu.

Bununla birlikte DİSK'in tabanı, özellikle "Milliyetçi Cephe" hükümetini baskı politikasının Türkiye'de uygulanmasına çelişkileri daha da artırmaya nedeniyle savaşkanlığını korudu.

LAFTA DEVRİMİ, EYLEMDE UZLAŞMACI

DİSK'i CHP parselinde bir örgüt haline getiren Türkler ve ekibi, tabanın savaşkan niteliğiyle sosyalizme azma, çok güçleri yalıtılmak amacıyla iktidazlı politikasını sürdürdü.

Bu politika, bir yandan sosyalist sendikaların liderleriyle sosyalizme yönelmiş sendikaların DİSK'ten atmak, bir yandan da lafazanlıkla Türkler ekibini "Türkiye'de halen yasaklanmış bulunan bir işçi sınıfı partisinin çekirdeği" olarak sunmakla ibaretti.

TİP, genel aştan yararlanarak 1975'de yeniden kurulduğunda, Türkler ve ekibi, işçi sınıfının politik savaşının da DİSK yönetimi tarafından üstlenileceğini, Türkiye'de bir işçi partisinin yasal olarak kurulmasıyla önce sürece, TİP'i işçi sınıfının sosyalist partisi olarak tanımayı reddetmiştir. Bu anarko-sendikalist tutum, "Türkiye'de halen yasaklanmış bulunan işçi sınıfı partisi'nin yeniden ve yasal olarak ancak CHP iktidarı gelince kurulabileceği" iddiasıyla, CHP'nin kayıttaz-şartsız desteklenmesini doğurularına kullanılmıştır.

Bu anarko-sendikalist politikayı izleyen Türkler ve ekibi CHP'nin kayıttaz şartsız desteklenmesini eleştirmeye cesaret eden, işçi sınıfının, Türkiye İşçi Partisi gibi, bağınızaz politik hareketinin gerekliliğini savunan herkesi saf dışı etmeye başlamıştır.

Bu tasfiye hareketi CHP tarafından da desteklenmiş ve çok sayıda sosyalist sendika liderinin yerine CHP üyeleri getirilmiştir. Petru-Kinya İşçileri Sendikası, Turizm İşçileri Sendikası, Sosyal

CGT:"DİSK, ANARKOSENDİKALİZME SÜRÜKLENDİ"



İşçiler Sendikası (SOSYAL-İŞ "Yürüyüş"ün notu) gibi sosyalist eğilimli sendikalar ya sosyal-demokrat sendikalara girmeye zorlanmışlar ya da DİSK'ten atılmışlardır.

5 Haziran yazama seçimlerinde, DİSK yönetimi kayıttaz şartsız CHP'yi desteklemiştir. Bu destek sayesinde CHP tüm sol güçlerin oylarını elde etmeye başarmıştır.

SOSYAL DEMOKRATLARIN "ÇEKİRDEĞE" İHTİYAÇLARI YOK

Seçimlerden hemen sonra, CHP, "devrim" lafazanlığı ve DİSK yönetiminde sözümsün, "Türkiye'de halen yasaklanmış bulunan işçi sınıfı partisinin, çekirdeği'nin varlığını uzun süre hogörüyle karşılamayacağını açıkladı.

Türkler ve ekibi, sosyalist sendikaların ve sosyal demokratlara DİSK içinde mutlak çoğunluğu sağlayarak CHP çarklarına yetmezine hizmet etmişlerdi. Şimdi ara "çekirdeğin" di!

Ama onları saf dışı etmek için bir bahane bulmak gerekiyordu. Türkler'in bir "Ulusal Demokratik Cephe" kurulması yönündeki açıklaması CHP'ye DİSK'i ehillettirmeye fırsatını verdi.

"Ulusal Demokratik Cephe" sloganı, Türkler tarafından, DİSK yönetim kurulu-na danışılmadan ortaya atılmıştır.

Türkler'in çağrısı DİSK'in yönetim kurulu çoğunluğu tarafından olduğu gibi, Türkler'in başkanı bulunduğu Maden İşçileri Sendikası (Maden-İş) ve bazı küçük sendikalar haricinde, diğer demokratik örgütlerce de şiddetle eleştirildi. Ecevit de, Türkler'in çağrısını, bizzat reddetti.

DİSK yönetim kurulu toplantısında, ezici çoğunluk Türkler'i, DİSK'e daha önce küçük bir politik fraksiyon tarafından ortaya atılan "Ulusal Demokratik Cephe" sloganını empoze etmekle suçlanmış, olağanüstü kongreye gidilmesi kararını, Türkler'in sözde "beyin takımı" olan Genel Sekreter'le yedi danışmanı kapı dışarı etmiştir.

Türkler ve ekibinin tasfiye edilmelerinde bir başka önemli olay da çok inandırıcı bir bahane olarak kullanılmıştır. Bu ekibin işçilerin adaylıklarını ve grev fonlarını, onbinden fazla grevci işçi işyeri kış başına 100 DM aldıkları bir asya da, günlük bir gazete ile sözkonusu küçük politik fraksiyonun gençlik örgütünü finansman etmek için harcadıkları ortaya çıkarılmıştır.

ANARKO-SENDİKALİZMDEN SOSYAL DEMOKRASİYE

Operasyon, olağanüstü kongre'de Türkler ve ekibinin DİSK yönetiminden atılması ve yerlerine sosyal demokrat ya da küçük sendika temsilcilerinin gelmesiyle tamamlanmıştır.

Dahas, yeni yönetim, yukarıda sözü geçen fraksiyonun militanlarına DİSK'i temsil ettikleri iddiasıyla, özellikle dışarda "DİSK'le Dayanışma" bahanesi altında önemli paralar topladıklarını göz önüne alarak, bu fraksiyonun pasitesi ve genelik örgütüyle her türlü organik ve parasal ilişkileri kesmeye karar vermiş ve DİSK adına sadece DİSK saymanlığını başlatılabileceğini açıklamıştır.

Türkler ekibinin anarko-sendikalist politikaları izlemek, ikili oynamak, sosyalist sendikaların tasfiye etmek, sendika fonlarını cömertçe harcamakla sosyal demokratlara bu operasyonu gerçekleştirme fırsatı ve olanakı vermişlerdir.

Şimdi DİSK'i Bağtirk ekibi yönetmektedir. Bununla birlikte yeni yönetim kuruluunda Türkler ekibinin DİSK'ten çıkarılması başarısızlığı birkaç sosyalist sendikaların liderleri yer almaktadır. Ayrıca, DİSK'in tabanı militan ve savaşkan bir geleceğe sahiptir. Bu yüzden yeni ekibin "DİSK'i sınıflararası uzlaşmaya doğru bir tutuma ittiklerini" söylemek için vakit henüz erkendir.

CHP'nin bile hiçbir zaman çözüme ulaştırılabileceği sınıflararası çelişkiler, DİSK'i ehillettirmeye yönündeki tüm sosyal demokrat girişimleri rağmen, bu konfederasyona dahil işçilerin militan ve savaşkan özünü canlı tutmaktadır.

YURUYUŞ'UN NOTU: CGT Bülteni'nde yayınlanan ve bir oazlık fraksiyonunun Avrupa'dan para topladığı bildirilen bölüme ilgili olarak yaptığımız araştırmada, DİSK'e 77 yılının son yarısından hiç bir yabancı örgütün önemli bir katkı yapmadığı anlaşılmıştır. Oysa, öğrendiğimize göre, DİSK'in 10. Kuruluş Yıldönümünde Türkiye'ye gelen DAC'nin sendikalar ve bazı önemli sendika liderleri DİSK'e önemli katkı çekmişlerdir. Bu konunun DİSK muhasebesine geçirilmediği bilinmektedir.